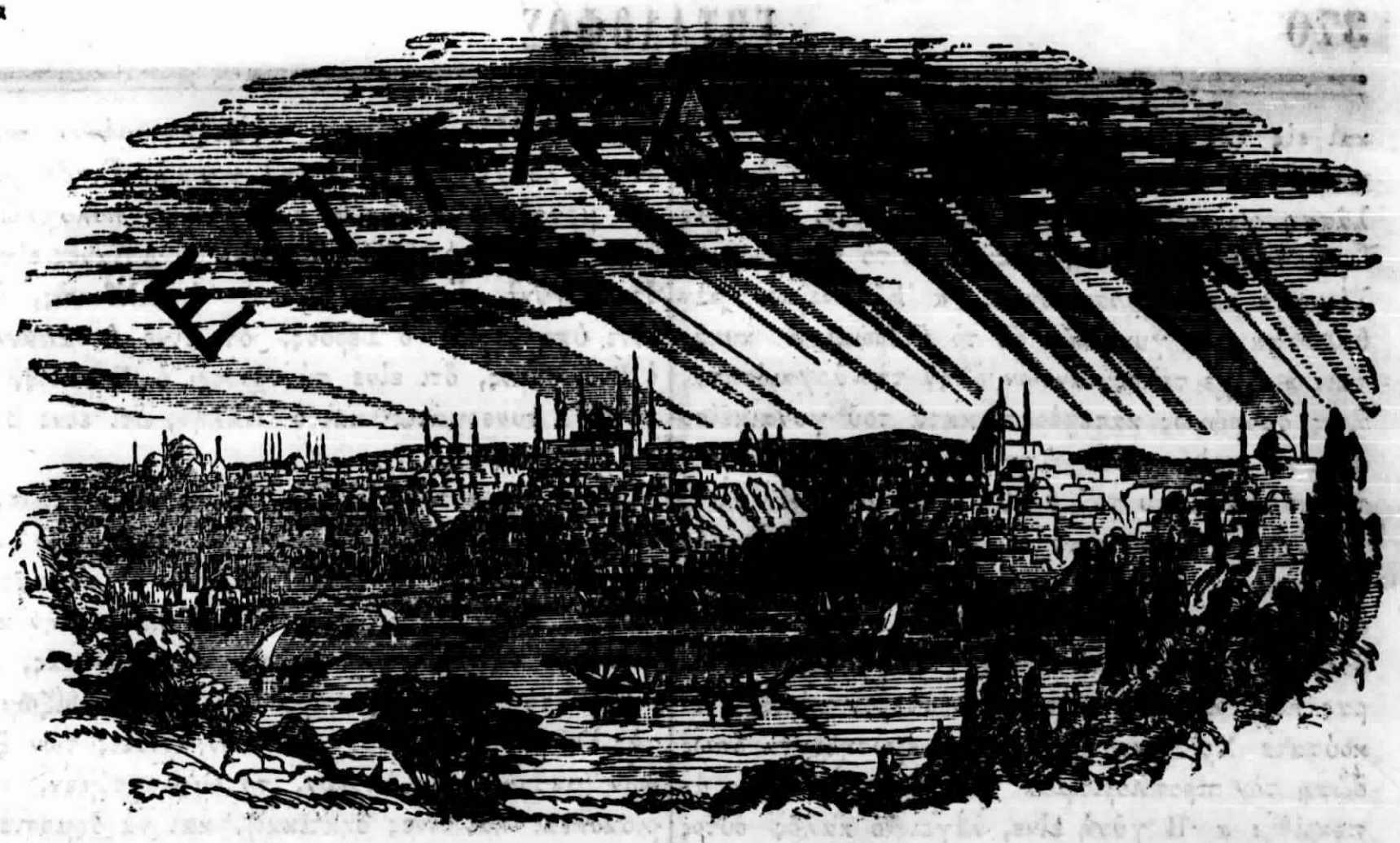

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ, 1863. ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 24.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

ΠΡΡΕΙ τὰ καλά!

Ἐπανάστασις κατὰ τῆς πτωχῆς ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ, ἢ μᾶλλον τοῦ πτωχοτέρου ἐκδότου αὐτῆς, οὕτινος ἀτομικαὶ καὶ ἐκ συστήματος καταφοραὶ κατὰ τοῦ γυναικείου φύλου ἐθεωρήθησαν τὰ ἐν διαφόροις φυλλαδίοις τοῦ Συγγράμματος τούτου δημοσιευθέντα, περιεργείας χάριν, διάφορα γνωμικὰ σοφῶν, εἴτε ἐκ τοῦ ἄρρενος εἴτε καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ θήλεος φύλου, περὶ τοῦ ὡραίου τούτου ἡμίσεος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἡ ἐπανάστασις, ὡς πληροφορούμεθα, ἐχαλκεύθη πρὸ πολλοῦ, καὶ σφοδρὰ διαμαρτύρησις κατὰ τῶν περὶ γυναικὸς γραφέντων ἑτοιμάζεται ἐκ μέρους τινῶν ἐκ τῶν σφόδρα εὐσυνειδήτων ἀναγνωστριῶν μας, ὡς εἰ ἡμεῖς ἐξ ἰδίων μας ἐφεύρομεν τὰ διάφορα ἐκεῖνα γνωμικά, ἅτινα ἐκίνησαν τὴν ἀγανάκτησιν τῶν νέων ἡμῶν Ἀμαζόνων. Πλὴν πρὸς τί τόσος χόλος; Ἡμεῖς καὶ αὖθις διαμαρτυρόμεθα κατὰ τῆς τοιαύτης συκοφαντίας, οὔτε ἐπιθυμοῦμεν ποτὲ νὰ χαρακτηρισθῶμεν ὡς μισογύναι, ἐνῷ ὑπήρξαμεν πάντοτε ἐκ συστήματος θαυμασταὶ καὶ θιασῶται τοῦ ὡραίου φύλου καὶ παντὸς καλοῦ.

Βασιζόμενοι δὲ εἰς τὰς συμπαθείας ἑτέρας ὁμάδος τῶν ἀναγνωστριῶν μας, ἐκ τῶν φιλελευθεροτέρων, τολμῶμεν νὰ δημοσιεύσωμεν διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ παρὰ πόδας ἄρθρον περὶ γυναικῶν, ἀποφασίσαντες νὰ ὑποστῶμεν τοὺς κεραυνοὺς τῆς δικαίας ἀγανακτήσεως τῶν πρώτων. Προλαμβάνομεν δὲ νὰ πράξωμεν τοῦτο πρὸ τῆς ἀναμενομένης διαμαρτυρήσεως, ἥντινα καὶ ἰδίᾳ ὑπεσχέθημεν καὶ αὖθις δημοσίως ὑποσχόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν, πρὸς τιμωρίαν τῆς αὐθαδείας ἡμῶν, ἐν αὐταῖς ταῖς στήλαις τῆς ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ.

Σεκοῦνδος ὁ Πυθαγόρειος φιλόσοφος, ἐρωτηθεὶς τί ἐστι γυνή, ἔδωκεν ἐν τοῖς ἀποφθέγμασιν αὐτοῦ τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ μισογύναι ἔσπευσαν νὰ παραδεχθῶσιν, οἱ μὲν σύγχρονοι διακωδωνίσαντες οἱ δὲ μεταγενέστεροι διαιωνίσαντες αὐτήν: « Ἀνδρὸς ναυάγιον, οἴκου ζάλη, συνεστιώμενον θηρίον, συμπλεκομένη λέαινα, φυλαττομένη δράκαινα, κεκοσμημένη ἔχιδνα, αὐθαίρετος μάχη, πολυτεχνὴς πόλεμος, καθημερινὴ ζημία, ἐργαστήριον ἔνθα δημιουργοῦνται ἄνθρωποι, ζῶν πονηρὸν, ἀναγκαῖον κακόν. »

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος Σεκοῦνδος τὸ παρεξήλωσε, καὶ ἂν ἔζη σήμερον, ἀφεύκτως ἤθελε δεχθῆ ἑκατὸν ταὐτοχρόνως προσκλήσεις εἰς μονομαχίαν. Πλὴν δὲν ἦτο τότε ὁ Σεκοῦνδος, προσφιλεῖς μου ἀναγνώστριαι, ὁ μόνος καταφερόμενος κατὰ τῶν γυναικῶν! Εἶχε τὸν ἔτι ἀρχαιότερον αὐτοῦ φιλόσοφον, ὅστις ἐγνωμοδότει « θάλασσα, πῦρ καὶ γυνὴ κακὰ τρία! » Εἶχε τὸν σκηνικὸν Εὐριπίδην, ὅστις μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων του ἔκραζεν εἰς τε τὴν σκηνὴν

καὶ εἰς τὰς ἀγυιὰς καὶ ῥύμας ὅθεν διήρχετο ὅτι « ἁπάντων τῶν ἐπὶ γῆς θηρίων καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ χείριστον ἡ γυνή! » Εἶχε τόν. . . . (μὲ διαφεύγει αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ ὄνομά του,) λέγοντα καὶ δημοσιεύοντα: « Ἐξ ἀνέμων μὲν θάλασσα, ἐκ γυναικῶν δὲ τὸ ἀνθρώπινον κυκᾶται. » Εἶχε τέλος πάντων ὅλην τὴν ἀρχαιότητα, ἥτις ὁμοφώνως κατεφέρετο κατὰ τοῦ γυναικείου φύλου, πρὸς οὐδὲν λογιζομένη τὸ ὡραῖον τοῦτο ἥμισυ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Μόνος ὁ Χριστιανισμὸς ἔθεσε πέρας εἰς τὰς αὐθαιρέτους καὶ ἀδίκους ταύτας καταφορὰς, καὶ διεκήρυξε τρανῶς ὅτι ἡ γυνὴ κατὰ πάντα ὁμοία ἐστὶ τῷ ἀνδρὶ, καὶ ὅτι μάλιστα χρῄζει ἰδιαιτέρας περιποιήσεως καθὸ ἀσθενέστερον μέρος. Ἀκούσατε Χριστιανὸν φιλόσοφον, ἐρωτηθέντα ὅπως δώσῃ τὸν προσδιορισμὸν τῆς γυναικὸς, πῶς ἀπεκρίθη: « Ἡ γυνὴ εἶνε, λέγει ὁ καλὸς οὗτος μεταγενέστερος σοφὸς, τὸ μέλι τῆς ζωῆς, ὁ γλυκὺς ἐρέβινθος ἐν τῷ φλοιῷ τῆς ὑπάρξεως, ὁ παχὺς ὀφθαλμὸς τοῦ ἀπαχροῦς ῥοφήματος τῆς οὐσίας ἡμῶν, τὸ αὐγοτάριχον τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, ἡ βασιλόπηττα τοῦ νέου ἔτους, τὸ θαυμαστὸν ἐλατήριον τῆς μεγάλης τοῦ κόσμου μηχανῆς. »

Πόση τῳόντι διαφορὰ μεταξὺ τοῦ σφόδρα μισογύνη Σεκούνδου καὶ συντροφίας, καὶ τοῦ καλοῦ κἀγαθοῦ μεταγενεστέρου τούτου σοφοῦ, τοῦ ὁποίου δὲν ἀποφασίζομεν νὰ εἴπωμεν τὸ ὄνομα, διότι φοβούμεθα μήπως τῷ ἀνεγερθῇ ἀνδριάς!

Καὶ ὅμως, καὶ μετ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν λάμψιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, δὲν ἔλειψαν εἰς πᾶσαν ἐποχὴν νὰ ἐμφανίζωνται ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου πολλοὶ μισογύναι, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται καὶ ἱκανοὶ ἔξοχοι νόες. Τοὺς Σεκουνδίζοντας τούτους ἢ Σεκουνδόφρονας θὰ ὑπερέβη βέβαια ὁ ἐπιγράψας ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς συζύγου του τὸ ἑξῆς φιλοφρονητικὸν ἐπιτύμβιον:

« Ὧδε κεῖται ἡ γυνή μου.
Κεῖται δὲ κατ' εὐτυχίαν,
καὶ διὰ τὴν ἰδικήν μου
κ' ἰδικήν της ἡσυχίαν. »

Κολακευόμεθα βέβαια νὰ ἐλπίζωμεν καὶ καυχώμενοι λέγομεν ὅτι, χάρις τῷ Θεῷ, οἱ μισογύναι οὗτοι πάσης ἐποχῆς ἀνήκουσιν εἰς ξένα ἔθνη, καὶ ὅτι ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες δὲν ἐμιμήθημεν τοὺς μεγάλως σφάλλοντας κατὰ τοῦτο προγόνους μας. Ὁ μεταγενέστερος Ἕλλην ἐφάνη ἀείποτε περιποιητικὸς πρὸς τὸ ὡραῖον φῦλον, καὶ ἐθεώρησε πάντοτε τὴν γυναῖκα ὡς διάδημα τῆς κεφαλῆς του· ἂν ὄχι ἄλλο, τοὐλάχιστον ἐλπίζω νὰ πείσῃ τοὺς μὴ πιστεύοντας τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον: « Συζητουμένου ποτὲ ἐντινὶ λέσχῃ τοῦ τί ἐστὶ γυνὴ, ἔλαβε χώραν μεταξὺ τῶν αὐτόθι συνηγμένων πολυγλώσσων θαμώνων ὁ ἑξῆς διάλογος: Ὁ Ἀσιανὸς εἶπεν ὅτι ἡ γυνὴ εἶνε αἰχμάλωτος· ὁ Ἀλβανὸς, ὅτι εἶνε ὑπηρέτρια· ὁ Σέρβος, ὅτι εἶνε θεράπαινα· ὁ Βούλγαρος, ὅτι εἶνε σύντροφος· ὁ Ἑβραῖος, ὅτι εἶνε συνεργάτις· καὶ ὁ Ἕλλην, ὅτι εἶνε βασίλισσα!!

Μετὰ τὰς ἀναντιρρήτους ταύτας διαβεβαιώσεις περὶ τῶν ἐμφύτων τῷ Ἕλληνι συμπαθῶν αἰσθημάτων πρὸς τὸ ὡραῖον φῦλον, αἱ συγκαταβατικαὶ ἀναγνώστριαί μας θέλουν λάβει τὴν καλωσύνην νὰ μὴ μνησικακῶσιν ἐναντίον μας, ἂν ἐνίοτε τὸ χρέος μᾶς παρακινεῖ νὰ ἀπανθίζωμεν τὰς ἐλαφροτέρας περὶ γυναικῶν κρίσεις τῶν ξένων (μεταξὺ τῶν ὁποίων, τὸ ὁμολογοῦμεν, εὑρίσκονται καί τινες δηκτικαί), καὶ νὰ δημοσιεύωμεν αὐτὰς διὰ τοῦ Συγγράμματος ἡμῶν, διότι εἰς πᾶσαν περίστασιν μόνος σκοπὸς ἡμῶν εἶνε νὰ ἀποδείξωμεν διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως τὴν ἀβροφροσύνην ἡμῶν ὡς πρὸς τὰς περὶ γυναικὸς κρίσεις μας. Ἔπειτα, δόξα τῷ Θεῷ, ὁ ἐκδότης τοῦ ἀνὰ χεῖρας Συγγράμματος, οὔτε Ἑβραῖος, οὔτε, μὰ Δία, Σλάβος ἢ Βούλγαρος εἶνε, ὥστε νὰ προκαλῇ τὸν φόβον τῶν εὐαισθήτων ἀναγνωστριῶν του, ἀλλ' ἀκολουθῶν πιστῶς τὸν φυσικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ σεμνύνεται ὅτι ἀνήκει, πάντοτε καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν εἶνε θιασώτης καὶ συνήγορός των.

Ἂς σφίγξωσι λοιπὸν τοὺς ὀδόντας αἱ εὐαίσθητοι ἐκ τῶν ἀναγνωστριῶν μας καὶ ἂς ὑπομείνωσιν ἄνευ ἀγανακτήσεως νὰ ἀναγνώσωσι τὰς ἑξῆς τῶν ξένων κρίσεις, ἃς μειδιάσωσι δὲ ἐπιχαρίτως ἀφ' ἑτέρου αἱ φιλελευθερώτεραι, ὅπως ἀμφότεραι ἀκούσωσιν ἐν τέλει, μετὰ τὰς δριμείας ταύτας τῶν Σεκουνδιζόντων, ἑτέρας εὐχαρίστους περὶ τοῦ γυναικείου φύλου κρίσεις:

— « Οἱ φιλόσοφοι ἀποφαίνονται, λέγει εἷς Εὐρωπαῖος Τσελεμπῆς, ὅτι εἰς πάντα τὰ εἴδη τῶν ζώων ἡ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀλλοίωσις ἄρχεται ἀπὸ τὰ θήλεα.

Μούντζα του!... ὡς ἐὰν τὰ ἄῤῥενα ὀλίγον ἀσχημίζουσι τοὺς νόμους τῆς καθολικῆς ἁρμονίας.

— Ὁ κόσμος οὗτος περιέχει δύο ὡραῖα πράγματα, λέγει ἄλλος εἷρων, τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ῥόδα· καὶ δύο κακὰ πράγματα, τὰς γυναῖκας καὶ τὸν οἶνον.

Περισσοτέρα ἀβροφροσύνη, Κύριε ἀνώνυμε!.... Πλὴν ἐξακολουθήσωμεν, πρὸς Θεοῦ, ἄνευ σχολίων, διότι αἱ παρεκβάσεις θὰ παρεκτείνωσι τὸ κεφάλαιόνμας μέχρις ἀπαρεσκείας. Ἔπειτα εἰς προφανῶς συστηματικὰς καταφορὰς καὶ εἰρωνείας τὰ σχόλια εἶνε περιττά.

— Παράδιδε μᾶλλον τὸ σκάφος σου εἰς τοὺς ἀνέμους, ἢ τὴν καρδίαν σου εἰς τὰς ὡραίας γυναῖκας, συμβουλεύει ἕτερος· διότι τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης εἶνε ἧττον ἄπιστον ἢ ἡ πίστις τῶν γυναικῶν.

— Αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν εἰσὶν ἡδύτεραι ἐκτὸς μᾶλλον ἢ ἐντὸς τῆς οἰκίας.

— Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ ἀλατίζωσι τὰς γυναῖκάς των, διότι εἰσὶ γλυκεῖαι.

— Δὲν ὑπάρχουν γυναῖκες, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία διαρκεῖ περισσότερον καιρὸν ἢ ἡ ὡραιότης.

— Ἡ αὐστηρότης τῶν γυναικῶν εἶνε εὐτρεπισμὸς καὶ ψιμμύθιον, ἅτινα προσθέτουσιν εἰς τὴν ὡραιότητά των.

— Μέσος ὅρος εἰς τὰς γυναῖκας δὲν ὑπάρχει, διότι εἰσὶν ἢ καλήτεραι ἢ χειρότεραι τῶν ἀνδρῶν.

— Τὴν ὀκνηρίαν τῶν γυναικῶν θεραπεύει ἢ ἡ ματαιότης ἢ ὁ ἔρως.

— Αἱ γυναῖκες ἀγαπῶσι μᾶλλον νὰ κακολογῆται ὀλίγον ἡ ἀρετή των, ἢ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ὡραιότης των.

— Ἡ φαντασία τῶν γυναικῶν ὁμοιάζει τὴν εὐκίνητον ἄμμον, ἐφ' ἧς ἐντυποῦται καὶ ἐξαλείφεται πᾶν τι εὐκόλως· ὁ νοῦς των ὅμως ἐξ ἐναντίας ἔχει τὴν ψυχρότητα καὶ σκληρότητα τοῦ μαρμάρου, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ γλυφὶς εἰσχωρεῖ δυσκόλως μὲν, ἀλλ' ὅ,τι ἐγχαράσσεται διαμένει αἰωνίως ἐγκεχαραγμένον.

— Αἱ γυναῖκες, αἱ ἔχουσαι πλειοτέραν περιέργειαν, νεύουσι χαμαὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ τὰς ἴδωσι.

— Γυνὴ, τύχη καὶ ἄνεμος ἀλλάζουν ὀγλίγωρα· ἐὰν ὁ κόσμος δὲν εἶχε γυναῖκας καὶ ἀνέμους, δὲν θὰ ὑπῆρχον μήτε θλίψεις μήτε ἀνεμοζάλαι.

— Γυναῖκες μαλλόνουν; ἀλήθειαι λέγονται.

— Γυνὴ καὶ ὕαλος συντρίβονται εὐκόλως.

— Εἰς τὴν γυναῖκα καὶ εἰς τὸ χειμωνικὸν χρειάζεται τύχη.

— Εἰς ἡλικίαν δεκαὲξ ἐτῶν, ἡ χάρις παρὰ ταῖς γυναιξὶν εἶνε ἐλαφρὰ, δειλὴ καὶ ἀφελής· προσφέρει δὲ ὅλας τὰς ποικιλίας καὶ τὰς ἀντιθέσεις, διότι συνενόνει ὅλα τὰ θέλγητρα, ὅλας τὰς γοητείας. — Ἀργότερα, ἡ χάρις παρὰ τῇ γυναικὶ ἀποβαίνει, οὕτως εἰπεῖν, σοβαρὰ καὶ περιεσκεμμένη· ἔχει νὰ ὑπέρασπισθῇ χρέη. — Τέλος, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γήρατος καὶ τῆς παρακμῆς, ἡ χάρις τῶν γυναικῶν αὐξάνει παραδόξως καίτοι ῥυτιδουμένη μετὰ τῆς ἡλικίας των.»

. . . . . .

Πλὴν ἂς σταματήσωμεν ἕως ἐδῶ, μήπως, χωρὶς νὰ θέλωμεν, τὸ παραξηλώσωμεν καὶ ἡμεῖς. Πρὶν δὲ δώσωμεν πέρας εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, διὰ τὸ δηκτικὸν ἢ σφοδρὸν τινῶν μερῶν τοῦ ὁποίου ἐξαιτούμεθα καὶ αὖθις συγγνώμην, ὑποσχόμενοι οὔτε γρὺ νὰ εἴπωμεν εἰς τὸ ἑξῆς περὶ γυναικῶν, παραθέτομεν καί τινας εὐνοϊκὰς ὑπὲρ αὐτῶν κρίσεις, ὡς κρίσεις ὁμογενῶν:

— Ἡ ψυχὴ γυναικὸς ἀγνῆς εἶνε αὖρα πλήρης μύρων μεθυστικῶν, εἶνε φύσημα ἀνέμου βαλσαμωμένον ἀπὸ εὐώδη ἄνθη.

— Οὐδὲν ἀπαντᾷ τις ἐξαισιώτερον εἰς τοὺς ἀέρας ὅπου πλανῶνται τὰ νέφη, εἰς τὴν γῆν ὅπου ἁπλοῦνται αἱ πράσιναι σκιαί, τῆς καρδίας ἀγαθῆς γυναικός.

— Συγκρινόμενα πρὸς τὴν καλλονὴν τῶν γυναικῶν καὶ πρὸς τὴν ἡδονὴν, ἣν αἰσθάνεταί τις θαυμάζων αὐτὰς, τὰ ῥόδα καὶ τὰ κρίνα, καὶ ὅταν ἀκόμη λάμπωσιν ὑπὸ τὴν διαυγεστάτην πρωΐαν τοῦ Μαΐου, ὑπὸ πέπλον δρόσου ἐν μέσῳ τῆς χλόης, φαίνονται ἀχρωμάτιστα. »

— Ἅμα οἱ ὀφθαλμοὶ ἀγνῆς καὶ ὡραίας νεάνιδος τοξεύσωσι τὰ βέλη των ἐπὶ τῆς εὐρώστου γῆς, ἥτις καλεῖται καρδία ἀνδρὸς, πᾶσα λύπη πραΰνεται, πᾶσαι αἱ ζοφεραὶ ἰδέαι ἀφίπτανται.

— Ἡ μελῳδία τῶν πτηνῶν φαίνεται ἄνευ ἁρμονίας ἐνώπιον τῆς ἁρμονίας, ἣν προξενοῦσι τὰ θέλγητρα ὡραίας νεάνιδος. »

Ἰδοὺ δὲ τελευταῖον πάντων καὶ τὸ γνωμικὸν τῆς ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ:

« Τέσσαρά τινα ἀπαιτοῦμεν ἀφεύκτως παρὰ τῶν γυναικῶν: Νὰ ἔχωσιν ἀρετὴν εἰς τὴν καρδίαν, σεμνότητα εἰς τὸ μέτωπον, γλυκύτητα εἰς τὰ χείλη καὶ χεῖρας ἐργατικάς.

Ῥ.

Η ΜΙΚΡΑ ΣΕΙΡΗΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Ὁ ἥλιος δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀνατείλει, ὅταν ἡ σειρὴν ἦλθε πρὸ τοῦ φρουρίου τοῦ Πρίγκηπος· εἰσελθοῦσα δὲ, ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς καὶ ἔπιε τὸ ποτόν. Καὶ ἀμέσως ᾐσθάνθη τρομεροὺς πόνους, ὡς ἐὰν κοπτερόν τι ξίφος διεπέρα τὸ σῶμά της· λειποθυμήσασα δὲ, ἐξηπλώθη ὡς νεκρά. Ὁ ἥλιος ἔλαμπεν ἤδη ἐπὶ τῆς θαλάσσης ὅταν ἐξύπνησεν, αἰσθανομένη πάντοτε ὀξυτάτους πόνους. Πλὴν, μόλις ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμούς της, βλέπει ἐνώπιόν της τὸν νεαρὸν Πρίγκηπα, ὅστις προσήλου ἐπ' αὐτῆς μετ' ἐκπλήξεως τοὺς ὡραίους καὶ

μεγάλους ὀφθαλμούς του. Ἡ μικρὰ σειρὴν ἐχαμήλωσε τοὺς ἰδικούς της, καὶ τότε παρετήρησεν ὅτι ἡ ἰχθυοειδὴς οὐρά της ἐξηφανίσθη, καὶ ὅτι δύο ὡραῖαι καὶ χαριτωμέναι κνῆμαι ἀντεκατέστησαν αὐτήν.

Ὁ Πρίγκηψ ἠρώτησεν αὐτὴν ποία ἦτο καὶ πόθεν ἤρχετο, αὐτὴ δὲ τὸν ἠτένισε μὲ ἦθος γλυκὺ καὶ περίλυπον, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἀρθρώσῃ οὔτε λέξιν· εἶτα ὁ νεανίας ἔλαβεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς, καὶ τὴν ὡδήγησεν εἰς τὸ παλάτιόν του. Ἕκαστον βῆμα, ὅπερ ἔκαμνεν, ἐπροξένει εἰς αὐτὴν σπαραξικαρδίους πόνους, ὡς προεῖπεν ἡ μάγισσα· καὶ ὅμως, ἐπιστηριζομένη εἰς τὸν βραχίονα τοῦ Πρίγκηπος, ἀνέβη τὰς μαρμαρίνους βαθμίδας ἐλαφρὰ ὡς πομφόλυξ, καὶ ὅλη ὑπερεθαύμαζον τὸ χαρίεν βάδισμά της. Τὴν ἐνέδυσε πάραυτα μὲ φορέματα ἐκ μετάξης καὶ βύσσου, χωρὶς νὰ δύναται νὰ χορτάσῃ τοῦ νὰ θαυμάζῃ τὴν ὡραιότητά της, ἀλλ' αὐτὴ ἦτο πάντοτε βωβή. Θεράπαιναι, ἐνδεδυμέναι χρυσὸν καὶ μέταξαν, ἔψαλλον ἐνώπιον τοῦ Πρίγκηπος τὰ κατορθώματα τῶν προγόνων του· ἔμελπον δὲ θαυμασίως, καὶ ὁ Πρίγκηψ τὰς ἐχειροκρότει, ἀτενίζων μετὰ μειδιάματος τὴν νέαν κόρην.

« Ἂν ἤξευρεν, ἐσκέπτετο αὕτη, ὅτι δι' αὐτὸν ἐθυσίασα φωνὴν ἀσυγκρίτως ὡραιοτέραν! »

Μετὰ τὸ ᾆσμα αἱ θεράπαιναι ἐξετέλεσαν χαριέστατον χορὸν, ὑποβοηθούμεναι διὰ τοῦ ἤχου θελκτικωτάτης μουσικῆς. Ἀλλ' ὅταν ἡ μικρὰ σειρὴν ἤρχησε νὰ χορεύῃ, ὑψόνουσα τοὺς λευκούς της βραχίονας καὶ ἱσταμένη ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν της χωρὶς νὰ ἐγγίζῃ σχεδὸν τὸ ἔδαφος, οἱ δύο ὡραῖοί της ὀφθαλμοὶ ὡμίλουν εἰς τὴν καρδίαν καλήτερον παρὰ τὸ ᾆσμα τῶν θεραπαίνων, ὅλοι δὲ ἐξεπλάγησαν καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ Πρίγκηψ ἔκραξεν ὅτι δὲν θὰ τὴν ἀφήσῃ ποσῶς, καὶ τὴν ἐσυγχώρησε νὰ κοιμηθῇ εἰς τὸν ὡραιότερον θάλαμον τοῦ παλατίου ἐπὶ βελουδίνων προσκεφαλαίων. Ὅλοι ὅμως ἠγνόουν ὁποίους δριμυτάτους πόνους ὑπέφερε χορεύουσα.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Πρίγκηψ ἐνέδυσεν αὐτὴν μὲ στολὴν Ἀμαζόνος, καὶ τὴν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς ἔφιππόν τινα ἐκδρομήν. Διέτρεξαν οὕτω τὰ ἀρωματώδη δάση, καὶ ἀνέβησαν τοὺς ὑψηλοτέρους λόφους· ἀλλ' ἡ νέα ἠγεμονόπαις, καίτοι μειδιῶσα, ἠσθάνετο τοὺς πόδας της αἱμορροοῦντας. Τὴν νύκτα, ἐνῷ ὅλοι ἐκοιμῶντο, κατέβη λάθρα τὴν μαρμαρίνην κλίμακα, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ διὰ νὰ δροσίσῃ τοὺς καταφλεγομένους πόδας της εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ τότε ἡ ἀνάμνησις τῆς πατρίδος της κατέλαβε τὸ πνεῦμά της.

Μίαν νύκτα παρετήρησε τὰς ἀδελφάς της κρατουμένας διὰ τῶν χειρῶν, αἵτινες κολυμβῶσαι τόσον μελαγχολικὰ ἐτραγῴδουν, ὥστε ἡ μικρὰ σειρὴν δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ ἑαυτὴν τοῦ νὰ τὰς κάμῃ σημεῖον διὰ τῆς χειρός· ἀναγνωρίσασαι δὲ αὐτὴν τότε, ἐπλησίασαν καὶ διηγήθησαν εἰς αὐτὴν πόσην θλῖψιν ἐπροξένησεν ἡ ἀναχώρησίς της εἰς τὸν κάτω κόσμον. Ὅλας δὲ τὰς νύκτας ἐξηκολούθουν νὰ ἐπανέρχωνται, καὶ μίαν φορὰν ἔφερον ἐπίσης μεθ' ἑαυτῶν τὴν ὑπερεκατονταετῆ γραῖαν μάμμην των, ἥτις ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν δὲν ἐξήγαγε τὴν κεφαλήν της ἐκτὸς τοῦ ὕδατος· ἐπίσης ἦλθε καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς θαλάσσης, ὁ πατήρ της, μὲ τὸ ἐκ κοραλλίων στέμμα του. Ἀμφότεροι δὲ ἔτεινον τὰς χεῖράς των πρὸς τὴν θυγατέρα των, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησαν νὰ πλησιάσωσι πρὸς τὴν ὄχθην.

Ὁ Πρίγκηψ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν ἠγάπα περισσότερον, πλὴν τὴν ἠγάπα ὡς ἀγαπᾷ τις ἓν καλὸν καὶ χαριέστατον παιδίον, χωρὶς ποτε νὰ τῷ ἀπεράσῃ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ τὴν κάμῃ βασίλισσαν. Καὶ ὅμως ἦτο ἀνάγκη ἀπαραίτητος ὁ Πρίγκηψ νὰ νυμφευθῇ τὴν σειρῆνα, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ αὕτη ψυχὴν ἀθάνατον καὶ νὰ μὴν ἀποθῇ μίαν ἡμέραν ὀλίγος ἀφρός.

« Δὲν μὲ ἀγαπᾷς περισσότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους; » Ἰδοὺ τί ἐφαίνοντο ὅτι ἔλεγον οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ταλαιπώρου βωβῆς, ὅταν, λαμβάνων αὐτὴν ὁ Πρίγκηψ εἰς τοὺς βραχίονάς του, ἀπέθετεν ἓν φίλημα ἐπὶ τοῦ λευκοῦ μετώπου της.

— Ἀναμφιβόλως, ἀπεκρίνετο ὁ Πρίγκηψ, διότι σὺ, πτωχόν μου παιδίον, ἔχεις πολὺ καλητέραν καρδίαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους· αἰσθάνομαι ὅτι μοὶ εἶσαι ἡ μᾶλλον ἀφωσιωμένη ἀπὸ ὅλους τοὺς περικυκλοῦντάς με, καὶ ὁμοιάζεις πολὺ μὲ μίαν νέαν κόρην, τὴν ὁποίαν εἶδον μίαν ἡμέραν, καὶ τὴν ὁποίαν ἀναμφιβόλως δὲν ἐλπίζω νὰ ἴδω ποτὲ πλέον. Εὑρεθεὶς ποτε ἐπὶ ναυαγήσαντος πλοίου, ἐσπρώχθην πρὸς τὴν γῆν ὑπὸ τῶν κυμάτων πλησίον μοναστηρίου τινὸς, κατοικουμένου ὑπὸ πολλῶν νεανίδων· ἡ νεωτέρα ἐξ αὐτῶν, ἰδοῦσά με ἐξηπλωμένον νεκρὸν καὶ ἀναίσθητον ἐπὶ τῆς ὄχθης, μὲ περιεποιήθη καὶ μοῦ ἔσωσε τὴν ζωήν· καὶ ὅμως μόνον δὶς ἠμπόρεσα νὰ τὴν ἴδω. Ποτὲ δὲν θὰ ἀγαπήσω ἄλλην νέαν εἰς τὸν κόσμον περισσότερον αὐτῆς· καὶ ὅμως σὺ τὴν ὁμοιάζεις θαυμασίως, καὶ πολλάκις ἀντικαθιστᾷς τὴν εἰκόνα αὐτῆς ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

— Ἀλλοίμονον! ἐσκέφθη ἡ μικρὰ σειρὴν, ἀγνοεῖ ὅτι ἐγὼ τὸν ἔφερα διὰ τῶν κυμάτων μέχρι τοῦ μοναστηρίου καὶ τῷ ἔσωσα τὴν ζωήν. Ἀγαπᾷ ἄλλην γυναῖκα! ἐν τούτοις αὐτὴ εἶνε

κεκλεισμένη ἐντὸς μοναστηρίου, ὅθεν δὲν εἶνε εὔκολον νὰ ἐξέλθῃ. Τίς οἶδεν; ἴσως τὴν λησμονήσει χάριν ἐμοῦ, ἥτις θὰ τὸν ἀγαπῶ περισσότερον ἀπὸ ἀδελφὸν, καὶ θὰ τῷ εἶμαι διὰ βίου ἀφωσιωμένη. »

« Ὁ Πρίγκηψ μέλλει νὰ νυμφευθῇ τὴν ὡραίαν θυγατέρα τοῦ πλησιοχώρου βασιλέως, ἔλεγον μεταξύ των οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλατίου μίαν ἡμέραν· ἑτοιμάζει ὡραῖον πλοῖον, ἐπὶ προφάσει μὲν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν βασιλέα, πράγματι δὲ διὰ νὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα του. » Οἱ λόγοι οὗτοι ἔκαμον τὴν σειρῆνα νὰ ὑπομειδιάσῃ, διότι περισσότερον πάντων ἦτο εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ τὰ ἐνδόμυχα αἰσθήματα τοῦ Πρίγκηπος, ὅστις τῇ εἶπεν:

« Ἐπειδὴ τὸ ἀπαιτοῦν οἱ συγγενεῖς μου, σκοπεύω μίαν ἡμέραν νὰ ὑπάγω εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ γείτονος βασιλέως, καὶ διὰ νὰ ἴδω τὴν ὡραίαν βασιλόπαιδα· ποτὲ ὅμως δὲν θὰ ἠμπορέσουν νὰ μὲ καταπείσωσιν ὥστε νὰ τὴν συζευχθῶ. Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀγαπήσω γυναῖκα, ἥτις δὲν ὁμοιάζει, ὡς σύ, μὲ τὴν νέαν κόρην τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἤθελον προτιμήσει μᾶλλον νὰ νυμφευθῶ σέ, πτωχὸν ἐγκαταλελειμμένον τέκνον, μὲ ὀφθαλμοὺς τόσον ἐκφραστικοὺς, μ' ὅλην τὴν αἰωνίαν σιωπήν σου. »

Ταῦτα δὲ λέγων, ἀπέθεσεν ἓν φίλημα ἐπὶ τῆς χρυσῆς κόμης τῆς νεάνιδος.

Ἐν τούτοις, περαιωθεισῶν τῶν προετοιμασιῶν, ὁ Πρίγκηψ ἐξηκολούθησε τὸ ταξείδιόν του. « Ἐλπίζω ὅτι δὲν φοβεῖσαι τὴν θάλασσαν, τέκνον μου! » ἔλεγεν εἰς αὐτὴν ἐπὶ τοῦ φέροντος αὐτοὺς πλοίου. Εἶτα τῇ ὡμίλει περὶ τῶν τρικυμιῶν καὶ τῆς μανίας τῶν κυμάτων, περὶ τῶν παραδόξων ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ περὶ παντὸς ὅ,τι ρὶ βουτηκταὶ εὑρίσκουσιν εἰς τὸν πυθμένα αὐτῆς. Οἱ λόγοι οὗτοι ἔκαμνον τὴν σειρῆνα νὰ ὑπομειδιᾷ, διότι αὐτὴ ἐγνώριζε τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ὅσον οὐδεὶς ἄλλος.

Ὅταν δὲ ὅλοι παρεδίδοντο εἰς τὸν ὕπνον, αὐτὴ, καθημένη εἰς τὸ χεῖλος τοῦ πλοίου ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης, ἐβύθιζε τὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ διαφανοῦς ὕδατος τῆς θαλάσσης, νομίζουσα ὅτι βλέπει τὸ παλάτιον τοῦ πατρός της καὶ τὴν γραῖαν μάμμην της, ἀτενίζουσαν τὴν τρόπιδα τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ εὑρίσκετο. Μίαν νύκτα αἱ ἀδελφαί της ἐφάνησαν πλησίον τοῦ πλοίου, καὶ ἡ μικρὰ σειρὴν τὰς προσεκάλεσε διὰ νευμάτων· ἰδοῦσαι δὲ αὐτὴν, ἤρχησαν νὰ συμπλέκωσι τὰς χεῖράς των καὶ νὰ τὴν ἀτενίζωσι περιλύπως, ἀλλ' αὐτὴ διὰ χειρονομιῶν προσεπάθησε νὰ τὰς δώσῃ νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι τὰ πάντα ἐβάδιζον κατ' εὐχήν, καὶ ὅτι.... Ἀλλ' ὁ φρουρῶν στρατιώτης, πλησιάσας τὴν ἰδίαν στιγμὴν, διέκοψε τὸν διάλογόν των τοῦτον, καὶ αὐταὶ ἐγένοντο ἄφαντοι ἀμέσως, ὥστε ὁ στρατιώτης ἐνόμισεν ὅτι δὲν εἶδεν ἄλλο τι εἰμὴ τὸν ἀφρὸν τῆς θαλάσσης.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πλοῖον εἰσήχετο ἐν μεγαλοπρεπείᾳ εἰς τὸν λιμένα τῆς πόλεως, ὅπου διέμενεν ὁ γείτων βασιλεύς. Ὅλοι οἱ κώδωνες ἤχουν πρὸς τιμήν του, ὅλα τὰ πυροβολοστάσια ἐκρότουν, ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζεν ἐκ τῶν βασιλικῶν πλοίων, καὶ οἱ στρατιῶται παντὸς ὅπλου ἦσαν παρατεταγμένοι ὑπὸ τὰς κυματιζούσας σημαίας των. Ὅλαι αἱ ἡμέραι τῆς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ διαμονῆς του διήρχοντο ἐν ἑορταῖς καὶ χοροῖς καὶ διασκεδάσεσι, μόνη δὲ ἡ βασιλόπαις δὲν συμμετεῖχεν αὐτῶν, διότι δὲν ἔφθασεν ἀκόμη ἐκ τοῦ μοναστηρίου, ὅπου ἀπεστάλη πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀνατροφῆς της.

Ἡ μικρὰ σειρὴν ἦτο πολὺ περίεργος νὰ ἴδῃ τὰ κάλλη τῆς ἀντιζήλου της, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξεπληρώθη καὶ ἡ περιέργειά της αὕτη· ὡμολόγησε δὲ καθ' ἑαυτὴν ὅτι ποτὲ δὲν εἶδε μορφὴν κανονικωτέραν καὶ ὡραιοτέραν, δέρμα λευκότερον, καὶ τόσον μέλανας, μεγάλους καὶ μαγευτικοὺς ὀφθαλμούς.

« Σὺ εἶσαι, ἔκραξεν ὁ Πρίγκηψ περιεργαζόμενος αὐτὴν μετὰ συγκινήσεως, ναὶ, σὺ εἶσαι ἡ σώτειρά μου! » Καὶ συγχρόνως ἔσφιγξεν εἰς τοὺς βραχίονάς του τὴν ἐρυθριῶσαν μνηστήν του. « Ἰδοὺ εὐτυχία συμπληρωθεῖσα, ἐξηκολούθησε γραφεὶς πρὸς τὴν μικρὰν σειρῆνα· οἱ διακαέστεροί μου πόθοι ἐξεπληρώθησαν! ἀπέκτησα συγχρόνως σὲ ἄλλην ἀδελφήν μου, ἥτις ἐλπίζω ὅτι θέλεις συμμερισθῇ εὐχαρίστως τὴν εὐδαιμονίαν μου, καὶ αὐτὴν σύζυγόν μου! »

Τὸ τέκνον τῆς θαλάσσης ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἔκρυψε τὸ πρόσωπον εἰς τὰς ἀβράς του χεῖρας, αἰσθανόμενον τὴν καρδίαν του κατασπαραττομένην· τὴν ἡμέραν τῶν γάμων τοῦ Πρίγκηπος ἔπρεπε νὰ ἀποθάνῃ, καὶ νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀφρόν.

Ἡ χαρὰ ἦτο γενική. Δημόσιοι κήρυκες ἀνήγγειλον τοὺς γάμους καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐν μέσῳ τοῦ ἤχου τῶν τυμπάνων καὶ τῶν σαλπίγγων, εἰς δὲ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἀρωματῶδές τι ἔλαιον ἔκαιεν εἰς τὰς ἀργυρᾶς λυχνίας· οἱ ἱερεῖς ἐνεδύθησαν τὰς λαμπροτέρας στολάς των, καὶ κινοῦντες θυμιατήρια ὑπεδέχοντο τοὺς δύο νυμφίους, οἵτινες εἰσήρχοντο εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου διὰ νὰ δεχθῶσι τὴν εὐλογίαν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ἡ μικρὰ σειρὴν, ἐνδεδυμένη μεταξωτὰ φορέματα μὲ χρυσὸν καὶ ἀδάμαντας, παρευρίσκετο εἰς τὴν τελετὴν, πλὴν οὐδὲν ἄλλο

ἐσκέπτετο, εἰμὴ τὸν προσεχῆ θάνατόν της καὶ πᾶν ὅ,τι ἔχασεν ἐν τῷ κόσμῳ.

Τὸ αὐτὸ ἑσπέρας οἱ δύο νεαροὶ νυμφίοι ἐπεβιβάσθησαν εἰς τὸ πλοῖόν των, ὑπὸ τὸν κρότον τῶν τηλεβόλων καὶ ἐν μέσῳ τῆς μαγευτικῆς φωταψίας. Τὸ πλοῖον ἦτο κατάφωτον ὑπὸ χρωματισμένων λυχνιῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους τοῦ καταστρώματος ἔστησαν τὴν ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας βασιλικὴν σκηνήν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡτοίμασαν μεγαλοπρεπεστάτην νυμφικὴν κλίνην. Τὰ ἱστία ἀνεπετάσθησαν, καὶ τὸ ὡραῖον πλοῖον ἐγλίστρα ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ διαυγοῦς καὶ γαληνιῶντος ὕδατος. Ἀφοῦ πᾶσα ἐνασχόλησις ἔπαυσεν, οἱ ναῦται ἤρχησαν νὰ χορεύωσιν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, πληροῦντες τὸν ἀέρα ἀπὸ μεγάλα ὀύρά, καὶ γενικὴ ἦτο ἡ εὐθυμία τῶν ἐπιβατῶν. Ἡ μικρὰ σειρὴν ἐνθυμήθη τότε τὴν ἑσπέραν, καθ' ἣν διὰ πρώτην φορὰν εἶχεν ἀναβῆ εἰς τὸν κόσμον τῶν ἀνθρώπων. Ἡ καρδία της ἦτο πεπληρωμένη ἄλγους καὶ πικρίας, καὶ ὅμως ἀνεμιγνύετο εἰς τὸν χορὸν καὶ ἐξετέλει θαύματα ταχύτητος καὶ εὐκινησίας. Εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐκφρασθῇ πᾶν ὅ,τι συνέβαινεν ἐν τῇ καρδίᾳ της· ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χοροῦ ἐσκέπτετο περὶ ἐκείνου, διὰ τὸν ὁποῖον ἐγκατέλειψε τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν πατρίδα της, ἐθυσίασε τὴν ὡραίαν καὶ μελῳδικωτάτην φωνήν της, καὶ ὑπέστη ἀπερίγραπτα βάσανα καὶ πόνους. Ἡ νὺξ ἐκείνη ἦτο ἡ τελευταία, καθ' ἣν τῇ ἦτο ἐπιτετραμμένον ὑπὸ τῆς μοίρας νὰ ἀναπνεύσῃ τὸν αὐτὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖον ἀνέπνεε καὶ ὁ ἀχάριστος ἐκεῖνος, καὶ καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν βαθεῖαν θάλασσαν καὶ τὸν ἔναστρον οὐρανόν· καὶ νὺξ ἀτελεύτητος, νὺξ ἄνευ ὀνείρων τὴν ἐπερίμενε, διότι δὲν εἶχε ψυχὴν ἀθάνατον. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐθυμία διήρκεσε περὶ αὐτὴν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, αὐτὴ δὲ ἐξηκολούθει πάντοτε νὰ γελᾷ καὶ νὰ χορεύῃ, τὸν θάνατον ἔχουσα εἰς τὴν καρδίαν της.

Τέλος ὁ Πρίγκηψ μετὰ τῆς συζύγου του ἀπεσύρθησαν εἰς τὴν σκηνήν των, τὰ πάντα δὲ διεδέχθη σιωπή, καὶ μόνος ὁ πηδαλιοῦχος ἔμενεν ὄρθιος πλησίον τοῦ πηδαλίου. Ἡ μικρὰ σειρὴν, ἐπιστηριζομένη εἰς τὸ χεῖλος τοῦ σκάφους καὶ ἀκουμβῶσα ἐπὶ τῶν λευκῶν βραχιόνων της, ἔστρεφεν ἀνήσυχα βλέμματα πρὸς ἀνατολὰς κατὰ τὸ μέρος τῆς αὐγῆς· ἐγνώριζεν ὅτι ἡ πρώτη ἀκτὶς τοῦ ἡλίου ἔμελλε νὰ τὴν φονεύσῃ.

Αἴφνης αἱ ἀδελφαί της ἀνεπήδησαν ἀπὸ τὸ ὕδωρ, ἐπίσης ὠχραὶ ὡς αὐτήν· ἡ μακρὰ κόμη των δὲν ἐκυμάτιζε πλέον εἰς τὸν ἀέρα, διότι τὴν ἔκοψαν.

« Ὑπήγαμεν εἰς τὴν μάγισσαν, εἶπον αὐταί, διὰ νὰ σὲ βοηθήσῃ καὶ νὰ σὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν θάνατον· αὐτὴ δὲ μᾶς ἔδωκεν ἓν καλῶς ἠκονισμένον ἐγχειρίδιον, τὸ ὁποῖον καὶ σὲ φέρομεν. Πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου πρέπει νὰ τὸ βυθίσῃς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Πρίγκηπος, καὶ ὅταν τὸ αἷμά του θερμὸν εἰσέτι ῥεύσῃ εἰς τοὺς πόδας σου, θὰ συγκολληθῶσιν ἀμέσως καὶ θὰ ἑνωθοῦν ἐν σχήματι οὐρᾶς· τότε θὰ γίνῃς πάλιν σειρὴν καὶ θὰ ἠμπορῇς νὰ καταβαίνῃς μαζή μας εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ μετὰ παρέλευσιν τριακοσίων χρόνων θὰ διαλυθῶμεν ὅλοι ὁμοῦ εἰς ἀφρόν. Πλὴν μὴν ἀργοπορῇς, διότι πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου πρέπει εἷς ἐκ τῶν δύο σας νὰ ἀποθάνῃ· φόνευσέ τον, καὶ ἐπάνελθε εἰς τὸν πατρικόν σου οἶκον! Βλέπεις τὴν ὑπέρυθρον ἐκείνην γραμμὴν εἰς τὸν ὁρίζοντα; ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν ὁ ἥλιος θὰ ἀνατείλῃ, καὶ τὸ πᾶν θέλει εἰσθαι χαμένον διὰ σέ! »

Εἶτα, ἀφεῖσαι βαθύν τινα ἀναστεναγμὸν, ἐβυθίσθησαν εἰς τὰ κύματα. Τότε ἡ μικρὰ σειρὴν ἀπεμάκρυνε τὸ παραπέτασμα τῆς σκηνῆς, καὶ εἶδε τὴν νέαν, ἐπιστηριγμένην ἔχουσαν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Πρίγκηπος καὶ κοιμωμένην βαθέως. Ἐπλησίασεν εἰς αὐτοὺς βραδυπατοῦσα, ἐγονάτισε καὶ ἀπέθεσεν ἐλαφρὸν φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐκείνου, τὸν ὁποῖον τόσον ἠγάπησε καὶ δι' ὃν τὰ πάντα ἐθυσίασεν· εἶτα, στρέψασα τὰ βλέμματά της πρὸς τὴν ἐπὶ μᾶλλον χρυσιζομένην ἀνατολὴν, ἐθεώρησεν ἐναλλὰξ τὸ ἐγχειρίδιον καὶ τὸν Πρίγκηπα, ὅστις καὶ εἰς τὸ ὄνειρόν του ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τῆς φιλτάτης συζύγου του, ὕψωσε τὸ τρομερὸν ὅπλον μὲ τρέμουσαν χεῖρα καὶ. . . . τὸ ἔρριψε μακρὰν εἰς τὰ κύματα. Εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔπεσε τὸ ἐγχειρίδιον ἐφάνησαν θρόμβοι αἵματος, ἀναπηδῶντες ἐκ τοῦ ὕδατος. Ἓν ἔτι βλέμμα ῥίψασα ἡ σειρὴν ἐπὶ τοῦ Πρίγκηπος, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου ἠσθάνθη τὸ σῶμά της διαλυόμενον εἰς ἀφρόν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ ἥλιος ἀνεδύετο ἐκ τῆς θαλάσσης· αἱ χαρίεσσαι καὶ εὐεργετικαὶ ἀκτῖνές του ἔπιπτον ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ ἀφροῦ τῶν κυμάτων, καὶ ἡ μικρὰ σειρὴν δὲν ἠσθάνετο ἑαυτὴν ἀποθανοῦσαν. Ἔβλεπε τὸ λαμπρὸν ἄστρον τῆς ἡμέρας, τὰ ὁλοπόρφυρα νέφη, καὶ ὑπεράνω αὐτῆς διίπτοντο μυρία διαφανῆ καὶ οὐράνια ὄντα· αἱ φωναί των ἀπετέλουν καταπληκτικήν τινα μελῳδίαν, τόσον ὅμως λεπτὴν καὶ ἐν εἴδει ψιθύρου, ὥστε οὐδὲν ἀνθρώπινον οὗς ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὰ πλάσματα ταῦτα. Τὸ τέκνον τῶν θαλασσῶν παρετήρησεν ὅτι εἶχε σῶμα ὅμοιον μὲ ἐκείνων, καὶ ὅτι ἀπεσπᾶτο ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκ τοῦ ἀφροῦ.

« Ποῦ εἶμαι; ἠρώτησε μὲ φωνὴν, τῆς ὁποίας οὐδεμία μουσικὴ δύναται νὰ παράσχῃ τὴν ἰδέαν.

— Μεταξὺ τῶν θυγατέρων τοῦ ἀέρος, ἀπεκρίθησαν μυρίαι φωναί. Ἡ σειρὴν δὲν ἔχει ψυχὴν ἀθάνατον, καὶ μόνος ὁ ἔρως ἑνὸς ἀνθρώπου δύναται νὰ παρέξῃ εἰς αὐτὴν τοιαύτην· ἡ αἰώνιος λοιπὸν ζωή της ἐξαρτᾶται ἀπὸ ξένην τινὰ δύναμιν· καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ ἀέρος ἐπίσης ὡς αἱ σειρῆνες δὲν ἔχουν ψυχὴν ἀθάνατον, πλὴν διὰ τῶν καλῶν των πράξεων δύνανται νὰ ἀποκτήσωσι τοιαύτην. Πετῶμεν εἰς τοὺς θερμοὺς τόπους, ὅπου ὁ μεμολυσμένος ἀὴρ φονεύει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐκεῖ φέρομεν τὰ εὐεργετικὰ δῶρά μας, τὴν δρόσον καὶ τὴν αὔραν· διασκορπίζομεν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων, καὶ παντοῦ ὅθεν διέλθομεν φέρομεν μεθ' ἡμῶν βοηθήματα καὶ δωρούμεθα τὴν εἰρήνην. Ὅταν ἐν διαστήματι τριακοσίων ἐτῶν πράξωμεν ἐξακολουθητικῶς τὸ καλὸν, λαμβάνομεν ψυχὴν ἀθάνατον διὰ νὰ συμμερισθῶμεν τὴν αἰώνιον εὐδαιμονίαν μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ σὺ, πτωχὴ μικρὰ σειρὴν, κατέβαλες ἐξ ὅλης καρδίας τὰς αὐτὰς προσπαθείας, οἵας ἡμεῖς πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ καλοῦ· ὡς ἡμεῖς καὶ σὺ ὑπέφερες, καὶ ἐξελθοῦσα νικήτρια ἐκ τῶν δοκιμασιῶν σου, ὑψώθης μέχρι τοῦ κόσμου τῶν ἐναερίων πνευμάτων, ὅπου ἀπὸ σὲ πάλιν ἐξαρτᾶται νὰ ἀπολαύσῃς ψυχὴν ἀθάνατον διὰ τῶν καλῶν σου πράξεων.»

Καὶ ἡ μικρὰ σειρὴν, ὑψώσασα τὰς χεῖράς της πρὸς οὐρανὸν, ἔχυσε διὰ πρώτην φορὰν δάκρυα καὶ ἠσθάνθη τὸ στῆθός της ἀνακουφισθέν. Ἡ εὐθυμία ἐπανελήφθη ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ πλοίου ὁμοῦ μὲ τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου· ἀλλ' αὐτὴ παρετήρησε τὸν Πρίγκηπα καὶ τὴν ὡραίαν του σύζυγον παρατηροῦντας ἀτενῶς καὶ μετὰ μελαγχολίας τὸ ἀφρισμένον κῦμα, ὡς ἐὰν ἐγνώριζον ὅτι ἐβυθίσθη εἰς τὰ κύματα· Ἀόρατος ἐνηγκαλίσθη τὴν σύζυγον τοῦ Πρίγκηπος, ἔρριψεν ἱμερόεν μειδίαμα ἐπὶ τοῦ συζύγου της, εἶτα ἀναβᾶσα μετὰ τῶν ἄλλων θυγατέρων τοῦ ἀέρος ἐπὶ ῥοδοπορφύρου νέφους, ὑψώθη πρὸς τὸν οὐρανὸν εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης ᾄδουσα ὕμνον.

Ῥ.

Η ΑΗΔΩΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

ΗΜΕΡΑΝ τινὰ ἀπεστάλη εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ὀγκώδης φάκελλος, ἐφ' οὗ ἦτο ἐπιγεγραμμένη ἡ λέξις Ἀηδών. « Θὰ ἦνε ἀναμφιβόλως κανὲν νέον βιβλίον ἐπὶ τοῦ περιφήμου πτηνοῦ μας, » εἶπε καὶ ἀπεσφράγισε τὸν φάκελλον· ἀλλ' ἀντὶ βιβλίου, εὗρεν ἐντὸς χρυσοῦ κιβωτίου πρᾶγμά τι μηχανικόν· ἦτο δὲ τοῦτο μία τεχνητὴ ἀηδὼν, ἥτις ἐμιμεῖτο καθ' ὅλα τὴν ζῶσαν, μόνην δὲ διαφορὰν εἶχεν ὅτι τὸ πτέρωμα αὐτῆς ἦτο λαμπρότερον, καθὸ συγκεκροτημένον ἐξ ἀδαμάντων, καὶ ῥουβινίων καὶ σαπφείρων καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων. Ἅμα ἐνέτεινον τὸν μηχανισμόν, ἤρχησε πραγματικῶς νὰ μέλπῃ ἐν ἀπὸ τὰ ᾄσματα ἐκεῖνα, ἅτινα ἔψαλλεν ἡ ἀληθὴς ἀηδὼν, σείουσα ταὐτοχρόνως τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν οὐρὰν, ἅτινα ἠκτινοβόλουν καὶ ἀπέπεμπον μικρὰς ἀστραπάς· περὶ δὲ τὸν τράχηλόν της ἦτο κρῖκος χρυσοῦς μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην: « Ἡ ἀηδὼν τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ἰαπωνίας εἶνε πτωχὴ, συγκρινομένη μὲ τὴν τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Κίνας. »

— Ἀ! τί ὡραῖον πρᾶγμα! ἀνέκραξαν ὅλοι οἱ αὐλικοί· καὶ ὁ κομιστὴς τῆς τεχνητῆς ἀηδόνος ἐπαρασημοφορήθη, καὶ ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ μεγάλου εἰσηγητοῦ τῶν ἀηδόνων παρὰ τῇ Αὐτῆς Αὐτοκρατορικῇ καὶ Οὐρανίᾳ Μεγαλειότητι.

— Ἂς τὰς βάλουν νὰ ψάλουν μαζή! θὰ ἦνε μία λαμπρὰ διφωνία· εἶπεν ὁ Αὐτοκράτωρ.

Καὶ τὰς ἔβαλον νὰ ψάλουν ὁμοῦ, ἀλλ' ἡ διφωνία ἐχώλαινε, διότι ἡ ζῶσα ἀηδὼν ἔψαλλε κατὰ τὴν φυσικήν της ἔμπνευσιν, ἡ δὲ ἄλλη μηχανικῶς καὶ κατὰ τὴν κίνησιν τῶν τροχῶν καὶ κυλίνδρων.

— Δὲν εἶνε τὸ σφάλμα αὐτῆς, εἶπεν ὁ ἀρχιμουσικὸς, δεικνύων τὴν τεχνητὴν ἀηδόνα· διότι ψάλλει ἐντελέστατα καὶ κατὰ τὸ πρέπον, τόσον ὥστε νομίζει τις ὅτι ἐξῆλθεν ἀπὸ τῶν χειρῶν μου.

Ἔβαλον λοιπὸν τὴν τεχνητὴν νὰ ψάλῃ μόνη, καὶ ἐπέτυχε πλειότερον τῆς ἀληθοῦς ἀηδόνος, διότι οὐ μόνον διὰ τῆς μελῳδίας ἔθελγε τὴν καρδίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ὡραιότητος ἐγοήτευε τοὺς ὀφθαλμοὺς, λάμπουσα ὅσον τὰ ψέλλια καὶ τὰ περιδέραια τῶν κυριῶν τῆς αὐλῆς· ἔψαλλε δὲ ἐξακολουθητικῶς τριακοντάκις τὸ αὐτὸ τεμάχιον καὶ ἄνευ τῆς παραμικρᾶς διακοπῆς. Οἱ ἀκροαταὶ ἐν τούτοις ἦσαν διατεθειμένοι νὰ τὴν κάμουν νὰ ἐπαναρχίσῃ τὸ ᾆσμά της, ὅτε ὁ Αὐτοκράτωρ παρετήρησεν ὅτι νομίμως ἦτο ἡ σειρὰ τῆς ζώσης ἀηδόνος. . . . Ἠλθε μάτην τὴν ἐζήτουν· κανεὶς δὲν εἶχε παρατηρήσει ὅτι ἐπέταξε διὰ τοῦ παραθύρου διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ προσφιλές της δάσος.

— Τί σημαίνει τοῦτο; ἔκραξεν ὁ Αὐτοκράτωρ· καὶ ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ἐψιθύριζον ἀπὸ ἀγανάκτησιν, κατηγοροῦντες τὴν ἀηδόνα ἐπὶ ἀγνωμοσύνῃ.

— Εὐτυχῶς ἔχομεν ἐδῶ τὴν καλητέραν της, » εἶπον· καὶ ἐπαρηγορήθησαν, κάμνοντες τὸ τεχνητὸν πτηνὸν νὰ ψάλῃ τὸ αὐτὸ τεμάχιον διὰ τριακοστὴν πρώτην φοράν.

Ὁ δὲ ἀρχιμουσικὸς δὲν ἐφείδετο ἐκφράσεων πρὸς ἐγκωμιασμὸν τοῦ πτηνοῦ, τὸ ὁποῖον, ἔλεγεν, ὅτι ὑπερτέρει πολὺ τὸ ἀληθὲς οὐ μόνον κατὰ τὸ πτέρωμά του τὸ λαμπρὸν καὶ πολύτιμον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν ὀργανισμόν του, ὅστις ἐσυγχώρει εἰς τοὺς μουσικοὺς νὰ ἀκολουθῶσι πιστῶς καὶ ἀκριβῶς τοὺς μηχανικοὺς ἤχους του, ἐνῷ τὸ ἀληθινὸν διὰ τῶν ἀπροόπτων λαρυγγισμῶν του κατεσύγχιζεν αὐτούς. Ἄλλως δὲ τοῦτο εἶχε τὸ πλεονέκτημα, ὅτι ἦτο δυνατὸν τυχούσης ἀνάγκης νὰ τὸ ἀνοίξωσι, νὰ τὸ ἐξετάσωσι ψηλαφητῶς, καὶ νὰ παρατηρήσωσιν ἐκ τοῦ πλησίον τὸν μηχανισμόν του πῶς εἶνε κατεσκευασμένος καὶ πῶς ἐνεργεῖ, ἐνῷ εἰς τὸ ζωντανὸν τοιαῦται ἀνατομικαὶ παρατηρήσεις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ λάβωσι χώραν.

« Ἔχει δίκαιον! ἀνεφώνησαν ὅλοι· τοιαύτη εἶνε καὶ ἡ ἡμετέρα γνώμη! » Καὶ ὁ ἀρχιμουσικὸς τῶν ἀνακτόρων ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ δείξῃ εἰς τὸν λαὸν τὸ πτηνὸν τὴν προσεχῆ Κυριακὴν, καὶ νὰ κάμῃ καταφανεῖς ὅλας αὐτοῦ τὰς χάριτας. Τοσούτῳ δὲ συνεκινοῦντο οἱ ἀκούοντες αὐτό, ὥστε ἐφαίνοντο ὡς μεθυσθέντες ὑπὸ ὀπίου, καὶ ὅλοι πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ ἐπρόφερον τὰ θαυμαστικώτερα ἐπιφωνήματα, ὑψοῦντες τὸν δείκτην καὶ κινοῦντες τὴν κεφαλήν.

Ἀλλ' οἱ πτωχοὶ ἁλιεῖς, οἵτινες εἶχον ἀκούσει τὴν ἀληθινὴν ἀηδόνα, ἔλεγον: « Καὶ αὐτὴ εἶνε ἐπίσης θαυμαστή· αἱ μελῳδίαι της εἶνε ὅμοιαι, πλὴν λείπει κάτι τι, τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζομεν. »

Ἡ ἀληθὴς λοιπὸν ἀηδὼν ἐξωρίσθη τῆς πόλεως καὶ τοῦ Σινικοῦ Κράτους, τὸ δὲ μηχανικὸν πτηνὸν ἔλαβε τὴν περιφανεστέραν θέσιν τῆς τιμῆς, τεθὲν ἐπὶ χρυσοῦφάντου βελουδίνου προσκεφαλαίου πλησίον τῆς κλίνης τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὅλος ὁ χρυσὸς, ὅλοι οἱ πολύτιμοι λίθοι, οὓς τῷ προσέφερον, ἦσαν ἐσκορπισμένα πέριξ αὐτοῦ, ὡς μὴ κατεδεχόμενον τρόπον τινὰ νὰ τὰ ἀτενίσῃ. Ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ ἀρχιμουσικοῦ καὶ μεγάλου ψάλτου τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς καὶ Οὐρανίας Μεγαλειότητος, θέσις, ἥτις ἦτο ἡ πρώτη τοῦ εὐωνύμου μέρους, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἱεραρχίαν τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν τῆς Σινικῆς αὐλῆς. Ἐθεώρει δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν θέσιν ταύτην ὡς λίαν ἔντιμον καὶ τιμαλφῆ, διὰ τὸν λόγον ὅτι καὶ ἡ καρδία, τὸ τιμαλφέστερον πρᾶγμα τοῦ ἀνθρώπου, εὑρίσκεται ἀριστερά. Σημειώσατε δὲ ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ εἶχε τὴν καρδίαν ἀριστερόθεν.

Καὶ ὁ ἀρχιμουσικὸς τῶν ἀνακτόρων συνέθεσεν ᾠδὰς ὁλοκλήρους καὶ μουσικὰς συμφωνίας, ἀπαρτιζούσας ἐκτεταμένα τεύχη, πρὸς τιμὴν τοῦ τεχνητοῦ πτηνοῦ· μὲ τόσην δὲ σοφίαν ἦσαν συντεταγμέναι αἱ ᾠδαὶ αὗται, καὶ μὲ τόσον δυσκόλους Κινεζικὰς λέξεις ἦσαν παραγεμισμέναι, ὥστε ἕκαστος ἔξεε τὸ οὖς του ὁσάκις τὰς ἀνεγίνωσκε μόνος, ὁσάκις δὲ ἦτο ἐν συναναστροφῇ ἐκαυχᾶτο ὅτι τὰς ἀνέγνωσεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ τὰς ἐννόησε, διότι ἄλλως ἤθελε θεωρηθῆ ὡς περιωρισμένου νοὸς, καὶ ἤθελε κινδυνεύσει νὰ ξυλοκοπηθῇ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὑρίσκοντο τὰ πράγματα ἐπὶ ἓν ἔτος. Ὁ Αὐτοκράτωρ, ἡ αὐλὴ καὶ ὅλος σχεδὸν ὁ λαὸς ἤξευρεν ἐκ στήθους τὸ μικρὸν ᾆσμα τοῦ τεχνητοῦ πτηνοῦ, ὅπερ ἦτο ἀντικείμενον γενικῆς τέρψεως. Ἀλλ' ἐσπέραν τινὰ, καθ' ἣν τὸ μηχανικὸν πτηνὸν ἐκελάδει καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ τὸ ἤκουε μεθ' ἡδονῆς ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἠκούσθη ἐντὸς τοῦ σώματός του ἰσχυρός τις πάταγος, καὶ πάραυτα ὅλοι οἱ τροχοὶ ἐξεσφενδονίσθησαν τῇδε κἀκεῖσε, ἡ δὲ μουσικὴ διεκόπη αἰφνιδίως. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς κλίνης του καὶ διέταξε νὰ κράξωσι τὸν συνήθη ἰατρόν του, πλὴν αὐτὸς τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ· ἀκολούθως προσεκλήθη ὡρολογοποιός τις, ὅστις ἀνέλαβε μετὰ μακρὰν ἐξέτασιν καὶ ἀνάλυσιν νὰ ἐπισκευάσῃ τὸν μηχανισμόν, μηδόλως ὅμως ἐγγυούμενος περὶ τῆς στερεότητος καὶ διαρκείας αὐτοῦ, διότι οἱ τροχοὶ ἦσαν ἤδη τετριμμένοι, ἡ δὲ ἀντικατάστασις αὐτῶν διὰ νέων ἦτο ὅλως ἀδύνατος.

Ὁποία ἀπελπισία! Δὲν ἦτο πλέον τοῦ λοιποῦ ἐπιτετραμμένον εἰς τὸ τεχνητὸν πτηνὸν, εἰμὴ νὰ ψάλλῃ μόνον ἅπαξ τοῦ ἔτους, τὸ ὁποῖον καὶ τοῦτο ἐθεωρεῖτο πολύ. Καὶ ὅμως οὐδόλως ἠμπόδιζεν ἡ περίπτωσις αὕτη τὸν ἀρχιμουσικὸν νὰ πλέκῃ κατ' ἔτος ζωηρότερα ἐγκώμια καὶ πλουσιωτάτους πανηγυρικοὺς ἐπὶ τῶν προτερημάτων τοῦ μικροῦ τούτου μηχανικοῦ ὄντος, τοῦ τελειοτέρου κατ' αὐτὸν ἀφ' ὅσα ἐξῆλθον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπεδείκνυε δὲ ἑκάστοτε ὅτι τὸ ᾆσμα ἐβελτιοῦτο, καὶ ὕστερον ἀπὸ μίαν τόσον σημαντικὴν ἐπιβεβαίωσιν πάντες ἐκολακεύοντο, πιστεύοντες ὅτι τὸ πτηνὸν ἐκελάδει ἐντελέστερα καὶ ὡραιότερα ἢ πρότερον.

Πέντε ἔτη παρῆλθον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὁπότε ἀπρόοπτον συμβεβηκὸς κατεβύθισε τὸν τόπον εἰς μεγάλην θλῖψιν. Οἱ Κινέζοι ἠγάπων ὑπερβαλλόντως τὸν Αὐτοκράτορά των, ἀλλ' οὗτος ἦτο ἤδη ἀσθενῶν καὶ ἐλέγετο ὅτι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ. Ἤδη ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξωσι τὸν διάδοχόν του, καὶ ὁ λαὸς ὅλος ἦτο ἐπὶ ποδὸς· ἠρώτων τὸν μέγαν Ἀρχιθαλαμηπόλον πῶς ἔχει ὁ Αὐτοκράτωρ.

— Πού! ἀπεκρίνετο οὗτος, κινῶν τὴν κεφαλήν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἦτο ἐξηπλωμένος ὠχρὸς καὶ ψυχρὸς εἰς τὴν μεγάλην καὶ μεγαλοπρεπῆ κλίνην του, ἅπασα δὲ ἡ αὐλὴ τὸν ἐνόμιζεν ἀποθανόντα, καὶ πάντες ἔτρεχον νὰ χαιρετίσωσι τὸν νεοεκλεχθησόμενον Αὐτοκράτορα. Πανταχοῦ τῶν ἀνακτόρων, εἰς ὅλους τοὺς διαδρόμους, εἰς ὅλας τὰς αἰθούσας ἐξήπλωσαν χονδροὺς τάπητας διὰ νὰ μὴν ἀκούεται ὁ θόρυβος τῶν βημάτων, ὅλον δὲ τὸ παλάτιον ἦτο πεπληρωμένον ἀπαισίου τινὸς σιωπῆς καὶ κατηφείας. Ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἦτο εἰσέτι ἀπαθαμμένος· κατείχετο μόνον ὑπὸ ἀδυναμίας, καὶ ἦτο ἐξηπλωμένος ὠχρὸς καὶ ψυχρὸς ἐπὶ τῆς μεγάλης κλίνης του, ἐστολισμένης μὲ παραπετάσματα ἐκ βελούδου μὲ χρυσοῦς κροσσούς· διά τινος δὲ παραθύρου τὸ ὠχρόλευκον φῶς τῆς σελήνης ἐχύνετο ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκλεκτοῦ πτηνοῦ.

Ὁ δυστυχὴς Αὐτοκράτωρ μόλις ἠδύνατο νὰ ἀναπνεύσῃ! τοσούτῳ δὲ ἦτο στενοχωρημένος καὶ πλήρης ἀγωνίας, ὡς ἐὰν ἐπεριπάτησέ τις ἐπὶ τοῦ στήθους του. Ἀνοίξας δὲ τοὺς ὀφθαλμούς του, εἶδεν ἐνώπιον αὐτοῦ ἱστάμενον τρομερὸν καὶ ἀπειλητικὸν τὸν θεὸν τοῦ Θανάτου, φέροντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ διάδημά του, καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς κρατοῦντα μέλαιναν σημαίαν, ἔχουσαν ἐπικεντημένον πορφυροῦν δράκοντα, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας πλατὺ καὶ ἀμφίστομον ξίφος· περιεκύκλουν δὲ αὐτὸν μορφαὶ παράδοξοι, ὧν τινὲς μὲν ἐφαίνοντο τρομεραὶ καὶ ἀπειλητικαί, ἄλλαι δὲ γλυκεῖαι καὶ χαρίεσσαι. Ἦσαν αἱ καλαὶ καὶ αἱ κακαὶ πράξεις τοῦ Αὐτοκράτορος, αἵτινες παρουσιάζοντο ἐνώπιόν του διὰ νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν κρίσιμον ἐκείνην καὶ τελευταίαν ὥραν τῆς ἀγωνίας.

— « Ἐνθυμεῖσαι τοῦτο; τῷ ἔλεγόν τινες ἐξ αὐτῶν χαμηλοφώνως καὶ ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην· ἐνθυμεῖσαι ἐκεῖνο;

Καὶ τῷ ἐξέθετον πολλὰ πράγματα, ἅτινα ἔκαμνον τὸν ἱδρῶτα νὰ τρέχῃ ἐκ τοῦ μετώπου του.

— Ποτὲ δὲν εἶδον παρομοίαν ὀπτασίαν! ἔκραξεν ὁ Αὐτοκράτωρ. Τὴν μουσικὴν ὀγλίγωρα, τὴν μουσικήν! Ἂς φέρουν τὸ μέγα Σινικὸν τ α μ τ ὰ μ, διὰ νὰ μὴν ἀκούω πλέον αὐτὰς τὰς φωνάς, αἵτινες μοὶ προξενοῦν φρίκην!

Καὶ ὅμως αἱ μορφαὶ ἐξηκολούθουν νὰ ὁμιλῶσιν ὁλονὲν, ὁ δὲ Θάνατος ἤκουεν αὐτὰς, κινῶν ἀπαισίως τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ λεγόμενά των.

— Τὴν μουσικὴν ὀγλίγωρα, τὴν μουσικήν! ἐπανέλαβεν ὁ Αὐτοκράτωρ. Λοιπὸν, τί περιμένεις σύ, χρυσοῦν πτηνόν; ψάλλε! Σοὶ ἔδωκα τόσον χρυσίον καὶ τόσους ἀδάμαντας, καὶ σοὶ ἐπεδαψίλευσα τόσας τιμάς· ἔθεσα μάλιστα περὶ τὸν τράχηλόν σου τὸ βαρυτιμότερόν μου δακτυλίδιον εἰς σημεῖον μεγίστης καὶ ἐξόχου εὐνοίας. Ψάλλε! ψάλλε, πρὸς Θεοῦ! »

Ἀλλὰ τὸ πτηνὸν ἔμενε βωβὸν, διότι κανεὶς δὲν ἦτο ἐκεῖ διὰ νὰ τὸ ἐντείνῃ· ὁ δὲ Θάνατος ἐξηκολούθει νὰ ἀτενίζῃ τὸν Αὐτοκράτορα μὲ τοὺς φλογεροὺς ὀφθαλμούς του, καὶ φρικώδης σιωπὴ θανάτου διεδέχθη τὰ πάντα.

Τότε πλησίον τοῦ παραθύρου ἠκούσθη μελῳδικώτατόν τι κελάδημα. Ἦτο ἡ μικρὰ ἀηδὼν τοῦ δάσους, ψάλλουσα ἐπί τινος κλάδου· ἔμαθε τὴν ἀσθένειαν τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ἤρχετο φέρουσα ἐπὶ τῆς εὐστρόφου καὶ καλλικελάδου γλώσσης της τὴν ἐλπίδα, τὴν παρηγορίαν, τὴν ἀναβίωσιν. Χάρις εἰς τὸ θέλγητρον τῆς φωνῆς της, αἱ ἀπαίσιοι ὀπτασίαι ἐξησθένουν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἀπεσβύνοντο, τὸ αἷμα ἐκυκλοφόρει ζωηρότερον εἰς τὰ ἀσθενῆ μέλη τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς τοῦ Θανάτου καταγοητευμένος ἠκροάζετο τὴν βαλσαμωτικὴν ἐκείνην μελῳδίαν καὶ ἐφαίνετο λέγων: « Ἐξακολούθει, μικρὸν πτηνόν, ἐξακολούθει! »

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ ἀηδὼν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ὅμως νὰ μὲ δώσῃς τὸ ὡραῖόν σου διάδημα καὶ τὸ ξίφος καὶ τὴν σημαίαν σου.

Καὶ ὁ Θάνατος εἰς ἕκαστον ᾆσμα ἔδιδεν ἕκαστον τῶν τρομερῶν ὅπλων του, ἡ δὲ ἀηδὼν ἐξηκολούθει λιγυρώτερον ψάλλουσα ἕως οὗ τὸν ἐξέδυσεν ὁλοτελῶς. Ἐγκωμίαζε διὰ θείων λαρυγισμῶν τὴν εἰρήνην τοῦ κοιμητηρίου, ὅπου φύονται λευκὰ ἠράνθεμα καὶ λείρια, ὅπου ἡ φιλύρα χύνει τὴν εὐωδίαν της, καὶ ὅπου τὸ δροσερὸν χόρτον ποτίζεται ἀπὸ τὰ δάκρυα τῶν ἐπιζώντων συγγενῶν. Τοσοῦτον δὲ γοητευτικὰ ἦσαν τὰ μελῳδήματά της, ὥστε ὁ Θάνατος κατελήφθη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ εἰρηνικόν ἄσυλόν του, καὶ ἐγένετο ἄφαντος διὰ τοῦ παραθύρου ὡς ψυχρὰ καὶ λεπτή τις ὁμίχλη.

— « Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ! εἶπεν ὁ Αὐτοκράτωρ. Εὐχαριστῶ, οὐράνιον μικρὸν πτηνόν, τοῦ ὁποίου παρεγνώρισα τὰς χάριτας· σὲ ἐδίωξα ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐπικράτειάν μου, καὶ ὅμως σὺ μοὶ ἔφερες τὴν ζωὴν, καὶ ἐπέταξες ἐδῶ διὰ νὰ ἀποδιώξῃς τὸν τρομερὸν θεὸν τοῦ Θανάτου. Τί δύναμαι νὰ πράξω πρὸς ἀμοιβήν σου;

— Μοὶ παρέχεις ἤδη ἀνταμοιβὴν, εἶπεν ἡ ἀηδών· ἀπέσπασα δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σου τὴν πρώτην φορὰν, καθ' ἣν ἔψαλον· δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τοῦτο, διότι τὰ δάκρυά σου ἔθελξαν τὴν καρδίαν μου περισσότερον τῶν ἀδαμάντων σου. Ἀλλ' ἤδη ἀναπαύθητι ὀλίγον· ἔχεις ἀνάγ-

κην ἡσυχίας, καὶ ἐγὼ θὰ ἐξακολουθήσω τὸ ᾆσμά μου διὰ νὰ σὲ βαυκαλήσω. »

Καὶ καθόσον ἔψαλλεν, ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκυριεύετο ὑπὸ γλυκέος ὕπνου, τοῦ εὐεργετικοῦ ἐκείνου καὶ γαληνιαίου ὕπνου τῆς φιλομειδοῦς ὑγείας. Ἤδη ὁ ἥλιος ἐτόξευε τὰς χρυσᾶς ἀκτῖνάς του διὰ τοῦ παραθύρου, ὅτε ᾐσθάνθη ἑαυτὸν θεραπευθέντα. Κανεὶς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν του δὲν ἦλθε πρὸς αὐτὸν, διότι τὸν ἐνόμιζον ἐτοιμοθάνατον· μόνη ἡ ἀηδὼν ἔμενε πιστὴ εἰς τὴν θέσιν της.

— « Θὰ μείνῃς πάντοτε πλησίον μου, εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Αὐτοκράτωρ, ἄνευ ὅρων, καὶ θὰ ψάλλῃς ὁπότε ἔχεις εὐχαρίστησιν· τὸ δὲ μηχανικὸν πτηνὸν θέλω τὸ κατασυντρίψει.

— Φείσθητι αὐτοῦ! εἶπεν ἡ ἀηδὼν, διότι ἔπραξε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο· φύλαξέ το πάντοτε! Ὅσον δὲ δι' ἐμὲ, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ κτίσω τὴν φωλεάν μου ἐνταῦθα οὔτε νὰ μείνω εἰς τὸ παλάτιον. Θὰ ἔρχομαι νὰ σὲ βλέπω συνεχῶς· τὸ ἑσπέρας θὰ ψάλλω ἐπὶ τῶν κλώνων τῶν πλησίον τοῦ παραθύρου σου δένδρων, διὰ νὰ σὲ διασκεδάζω καὶ νὰ ἀποδιώκω τὰς θλιβεράς σου ἀναμνήσεις. Θέλω ψάλλει καὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας, καλὰ καὶ κακὰ ἀναμίξ, διότι τὸ μικρὸν πτηνὸν ὡς ἐγὼ πετᾷ πανταχοῦ, εἰσέρχεται μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς καλύβης τοῦ γεωργοῦ καὶ τοῦ πτωχοῦ ἁλιέως, οἵτινες ἀποτελοῦσιν ἀντίθεσιν μετὰ σοῦ καὶ τῆς αὐλῆς σου. Ἠγάπησα τὴν καρδίαν σου μᾶλλον παρὰ τὸ διάδημα καὶ τοὺς θησαυρούς σου, διότι θησαυρὸς εἶνε ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ αὔρα τῶν ὀρέων. Ἄφες με λοιπὸν ἐλευθέραν, καὶ ἐπίτρεψόν μοι νὰ ἔρχωμαι ὁσάκις κρίνω εὔλογον. Ναὶ, θὰ ψάλλω πάντοτε ὅ,τι σοὶ ἀρέσει, πλὴν ὑποσχέθητί μοι ἓν πρᾶγμα.

— Ὁμίλει! τὸ πᾶν, ἀπεκρίθη ὁ Αὐτοκράτωρ, τὸ πᾶν θέλω πράξει ὑπὲρ σοῦ.

— Ἓν μόνον πρᾶγμα· μὴν εἴπῃς εἰς κανένα ὅτι ἔχεις ἐν μικρὸν πτηνόν, τὸ ὁποῖον σὲ συμβουλεύει καὶ σὲ διαθέτει περὶ πάντων· διότι, πίστευσόν με, τότε θέλεις χάσει ὅλην σου τὴν ὑπόληψιν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. »

Καὶ ἡ ἀηδὼν ἀπέπτη.

Μετὰ μίαν στιγμὴν, ὅλοι οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ ἀκόλουθοι τῶν ἀνακτόρων εἰσῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι διὰ τελευταίαν φορὰν τὸν ψυχορράγοῦντα Αὐτοκράτορά των. . . . Πλὴν ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς των, ὅταν εὗρον αὐτὸν ἐνδεδυμένον τὴν μεγαλοπρεπῆ του στολὴν, καὶ ἀπευθύνοντα πρὸς αὐτοὺς ἓν γλυκύτατον « χαίρετε! »

Ῥ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΙΟΣ.

(Πρωτότυπον).

Τὸ ὄνομα τοῦ Ἀπριλίου μηνὸς παράγεται ἐκ τοῦ Λατινικοῦ aperire = ἀνοίγειν, καθότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, λέγουσιν, ἡ γῆ ἀρχίζει νὰ ἀνοίγῃ τοὺς κόλπους αὐτῆς καὶ νὰ κοσμῆται, περιβαλλομένη τὸ διάδημα τῶν ἀνθέων.

Ὁ μὴν οὗτος συμπίπτει πάντοτε κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος· οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον αὐτὸν καθιερωμένον εἰς τὴν Ἀφροδίτην, εἰκονίζοντες ἐν εἴδει ἀνδρὸς ὀρχουμένου ἐν ἤχῳ ὀργάνου.

Ὁ Ἀπρίλιος ἦν ὁ δεύτερος μὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦ Ῥωμύλου, ἀρχομένου κατὰ Μάρτιον, καὶ ἦγεν ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ὁ μὲν Νουμᾶς ἐσμίκρυνεν αὐτὸν ἐλαττώσας κατὰ μίαν ἡμέραν, εἶτα δὲ ὁ Καῖσαρ ἐπανήγαγεν εἰς τὴν τριακοντάδα.

Ἀντίστοιχος μὴν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἦν, κατὰ μὲν τοὺς Ἀθηναίους ὁ Θαργηλιών (καθ' ὃν ἑώρταζον τὰ Θαργήλια εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος), κατὰ δὲ τοὺς Μακεδόνας ὁ Δαίσιος, κατὰ δὲ τοὺς Παφίους ὁ Δημεξαρχικὸς καὶ κατὰ τοὺς Βιθυνοὺς ὁ Στρατήγιος.

Ἡ παιδιά, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐν χρήσει οἱ Χριστιανοὶ κατὰ τὴν πρώτην Ἀπριλίου, αἰνίττεται, ὡς διισχυρίζονταί τινες τῶν συγγραφέων, τὰ πάθη τοῦ Σωτῆρος, ὅστις ὡς γνωστὸν παρεπέμπετο ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον ἵνα ὑποστῇ πλείονας ὕβρεις καὶ ἐμπαιγμούς.

Ὁ δὲ Μάϊος, ὁ κυρίως μὴν τῶν ἀνθέων, καθ' ὃν ἡ γῆ ἀποβάλλουσα τὴν νάρκην της ἀπεκδύεται ἅμα τοῦ παγετώδους μανδύου, καὶ καθ' ὃν ὁ ἥλιος ἀναθάλπει διὰ τῶν ἀκτίνων του τὴν καθαρὰν καὶ ἀνέφελον ἀτμοσφαῖραν, τὸ δὲ ἔαρ στολίζει τὴν γῆν διὰ ποικίλων χρωμάτων, τὰ μῦρα τῶν νεοθαλῶν ἀνθέων ἀρωματίζουτι τὸν ἀέρα, καὶ αἱ ᾠδαὶ τῶν πτηνῶν πληροῦσι τὴν κτίσιν ἁρμονικωτάτων ἤχων· ὁ Μάϊος, ὁ προσφιλὴς μὴν τῶν ποιητῶν, ὁ Μεσσίας τῶν καταψύκτων ὑπὸ τοῦ χειμῶνος πτωχῶν, ὁ κάλλιστος πάντων τῶν μηνῶν, παντοῦ καὶ πάντοτε ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον θρησκευτικῆς λατρείας. Ὅλων τῶν ἐθνῶν αἱ γλῶσσαι, ὅλων τῶν ἐθνῶν οἱ τρόποι ὕμνησαν καὶ ἐώρτασαν τὴν ἄφιξίν του, καὶ παρ' ἡμῖν ἔτι ἄνθη θύουσιν εἰς αὐτὸν τὴν πρώτην τῶν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν του.

Ὁ Μάϊος, Λατινιστὶ Maius, κατέχει τὴν τρίτην θέσιν τοῦ ἔτους τοῦ Ῥωμύλου. Κατά τινας ἡ ἐποχὴ αὕτη ἦτο προσδιωρισμένη πρὸς τιμὴν τῶν γερόντων (Majores). Ἐντεῦθεν ἔλαβε καὶ μὴν τὴν ἐπίκλησιν, καθὼς καὶ ὁ ἑπόμενος αὐτῷ Ἰούνιος ὁ πρὸς τιμὴν τῶν νέων (in honorem juniorum). Κατ' ἄλλους, ἐκ τῆς Μαίας μητρὸς τοῦ Ἑρμοῦ, εἰς ἣν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπρόσφερον θυσίας.

Καὶ ἄλλαι τελεταὶ ἦττον πένθιμοι ἐτελοῦντο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κατὰ τὸν πολυθέλγητρον τοῦτον μῆνα, καθ' ὃν ἡ φύσις σύμπασα φαίνεται ἐζεγειρομένη ὡς ἀπὸ τοῦ βαθέως καὶ μακροῦ ληθάργου. Τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Μαΐου ἐτελοῦντο αἱ ἑορταὶ τῆς Καλῆς Θεᾶς καὶ τῆς Χλωρίδος· ἐπίσης καὶ ἐν Ῥώμῃ ἐτελεῖτο κατὰ τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς τούτου ἡμέραν ἡ ἑορτὴ τῆς Καλῆς ταύτης Θεᾶς, ἧς τὸ ἀληθὲς ὄνομα ἦν ἄγνωστον, καὶ ἥτις κατά τινας μὲν ἦσο ἡ Κυβέλη ἢ Γῆ, πηγὴ ὅλων τῶν ἀγαθῶν, κατ' ἄλλους δὲ ἡ Ἥρα καὶ κατ' ἄλλους ἡ Fauna. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἑορτὴν ταύτην προεξῆρχεν ἡ γυνὴ τοῦ μεγάλου Ποντίφηκος καὶ συμμετεῖχον καὶ αἱ Ἑστιάδες, διότι εἰς τὰς γυναῖκας μόνον ἐδοξάζετο ὅτι ἀπεκαλύφθη ἡ λατρεία τῆς ἀγνώστου ταῖς ἀνδράσιν ἐκείνης θεᾶς· καὶ πρέπει πολὺ ἐχέμυθοι νὰ ἦσαν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν αἱ γυναῖκες, διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν εἰς τοὺς ἄνδρας τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ἤτο δὲ ἀπηγορευμένον κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας νὰ παρευρίσκωνται, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄῤῥενα ζῶα ἀπεβάλλοντο τῆς οἰκίας, καὶ αἱ εἰκόνες καὶ τὰ ἀγάλματα, τὰ παρισπῶντα ἄῤῥενος φύλου ὄντα, περιεκαλύπτοντο.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐτελεῖτο ἡ ἑορτὴ τῆς Χλωρίδος ἢ τὰ Χλώρια, πρὸς μνήμην τῆς διαδοχῆς τοῦ Ἀπριλίου παρὰ τοῦ Μαΐου· ἐτελεῖτο δὲ ἡ ἑορτὴ αὕτη τὴν νύκτα εἰς τὸ φῶς τῶν δᾳδῶν, ἐν τῇ ὁδῷ Πατριμανίᾳ, ἔνθα ὑπῆρχεν ἱππόδρομος, ἱκανὴν ἔχων ἔκτασιν. Ἡ ἀκολασία καὶ ἡ ἀσέλγεια ἐβασίλευον καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν σημασίαν ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ.

Τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου ἑώρταζον τὸν ἐκδικητὴν Ἄρην. Τὴν δεκάτην πέμπτην αἱ Ἑστιάδες ἔῤῥιπτον εἰς τὸν Τίβεριν πριάκοντα εἴδωλα γερόντων ἐκ σχίνου κατεσκευασμένα, ἔθιμον χυδαῖον, οὔτινος οὐδ' ἡ καταγωγὴ οὐδ' ὁ συμβολισμὸς ὑπάρχουσι γνωστά. Τὴν εἰκοστὴν τετάρτην ἑτέρα ἐπίσης ἑορτὴ ἐτελεῖτο παρὰ Ῥωμαίοις καλουμένη Regifugium, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐξώσεως τοῦ Ταρκυνίου καὶ τῆς καταλύσεως τῆς μοναρχίας.

Καὶ ὅμως, μ' ὅλην τὴν πληθὺν τῶν ἑορτῶν τούτων καὶ τῆς βασιλευούσης κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον πολυειδοῦς φαιδρότητος, ὁ Μάϊος ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποφρὰς πρὸς τοὺς τελοῦντας γάμους.

« Αἱ παρθένοι καὶ αἱ χῆραι, λέγει ὁ Ὀβίδιος εἰς τὰς μεταμορφώσεις του, ἃς προφυλάττωνται νὰ ἀνάψωσι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τὰς δᾴδας τοῦ Ὑμεναίου, καθότι αὗται μετατραπήσονται πάραυτα εἰς ἐπικηδείους λαμπάδας. »

Καὶ ἡ δεισιδαιμονία αὕτη, ἥτις εἶχε βάσιν τὰς ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων τελουμένας τελετὰς κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοῦ Μαΐου, ὡς περιγράφει ὁ αὐτὸς Ὀβίδιος, εἰσεχώρησε καὶ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς καὶ ἐπικρατεῖ σχεδὸν παρὰ τοῖς πλείστοις σήμερον.

Οἱ ἀρχαῖοι παρίστανον τὸν Μάϊον ὑπὸ τὸ σχῆμα ἀνδρὸς μεσαίας ἡλικίας, περιβεβλημένον χλαμύδα εὐρεῖαν, στέφανον ἐξ ἀνθέων φέροντα εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ταῶν τῆς Ἥρας εἰς τοὺς πόδας, διπλοῦν σύμβολον τῆς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, καθ' ὃν τὸ πᾶν ὀργᾷ, τὸ πᾶν ἀναθάλλει, καὶ ἡ καρδία τῶν παρθένων ταχύτερον πάλλει.

Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν διατί τὸ ἔτος νὰ ἄρχεται ἀπὸ ἄλλον παρὰ τὸν Μάϊον μῆνα; Ὡς ἀρχὴ τοῦ ἔτους δὲν ἔπρεπεν ἀράγε νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἀνανεοῦνται τὰ κάλλη τῆς φύσεως, παρὰ τὸν θλιβερὸν καὶ παγετῶδη Ἰανουάριον, καθ' ὃν τὸ πᾶν ῥιγᾷ ἐκ τοῦ ψύχους, μὴ θαλπόμενον ὑπὸ τῶν εὐεργετικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου; Τὸ ἔαρ δὲν ἔπρεπε νὰ κατέχῃ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἔτους; Καὶ εἶνε δίκαιον ὁ Μάϊος, ὁ πρυσωποποιῶν μόνος ἐν ἑαυτῷ καὶ τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως καὶ τὴν δύναμιν καὶ καλοκἀγαθίαν τοῦ Δημιουργοῦ, νὰ κατέχῃ τὴν πέμπτην θέσιν, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἄρχῃ καὶ νὰ βαδίζῃ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἕνδεκα αὐτοῦ συναδέλφων;

Τὸ ἑξῆς δημοτικὸν ποιημάτιον παραθέτομεν ἐνταῦθα ὡς ἔχον ὑπόθεσιν τὸν Μάϊον:

Τὸν Μάϊον οἱ ποιηταὶ καλοῦτι ξανθομάλλην,
κ' ἄλλοι ποιητικώτερον τὸν λέγουν χρυσομάλλην.
Ἀφοῦ τὸν Μάϊόν σου σὺ τὸν ἀνθρωποποιήσῃς,
καὶ κατὰ νόμον φυσικὸν πρέπει νὰ τὸν ἀσπρίσῃς.
ὁ πάππος κ' ὁ προπάππος μου τὸν ἐξεύρουσι πρὸ χρόνων,
κ' ἐνῷ οἱ πάντες ἄσπρισαν αὐτὸς θὰ μένῃ μόνον;
Ναὶ, κοριτσάκι μου χρυσὸ, αὐτὸς εἶν' ἀσπρομάλλης,
καὶ ξανθομάλλης γίνεται φενάκην ἂν τὸν βάλλῃς.
Νὰ βλέπῃς, κοριτσάκι μου, γέρον τὸν Μάϊόν σου
λυπεῖσαι, καὶ αἰσθάνομαι τὸν ἄφευκτον καϋμόν σου.
Τὸν φίλον σου τὸν Μάϊον νὰ βλέπῃς νὰ ἀσπρίζῃ,
τοῦτο τὸ γῆρας τὸ πικρὸν, κόρη, σὲ ἐνθυμίζει·
τὰ δὲ ξανθά σου τὰ μαλλιὰ, φίλη μου, τὰ μεγάλα
λυπεῖσαι ὅτι καὶ αὐτὰ θ' ἀσπρίσουν 'σὰν τὸ γάλα.
Ἀλλὰ τοιαύτη δυστυχῶς, τοιαύτη εἶν' ἡ φύσις,
καὶ ὁ παππούς μου ἄσπρισε κ' ἐγὼ καὶ σὺ θ' ἀσπρίσῃς.

* *

ΣΥΜΜΙΚΤΑ.

ΤΡΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ. — Τρία πράγματα γνωρίζονται εἰς τρεῖς περιστάσεις: ἡ ἀνδρία ἐν πολέμῳ, ἡ φρόνησις ἐν θυμῷ καὶ ἡ φιλία ἐν ἀνάγκῃ.

— Τρία πράγματα συντέμνουσι τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου: ἡ φιλαργυρία, ἡ φιλαυτία καὶ ἡ ἀκρασία.

— Τρία πράγματα καθιστῶσιν εὐχερῆ τὴν εἴσοδον παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν: αἱ ὡραῖαι τέχναι, τὰ πλούτη καὶ ἡ εὐγλωττία.

— Τρία πράγματα δυσκολώτατα εὑρίσκονται: νὰ κρατήσῃ τις τὸ μυστικὸν, νὰ συγχωρήσῃ τὰς ὕβρεις καὶ νὰ κάμῃ καλὴν χρῆσιν τοῦ καιροῦ του.

— Τρία εἰσὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ καλοῦ ἀρχηγοῦ ἢ ἡγεμόνος: τὸ σπεύδειν βραδέως, τὸ ἀποφασίζειν μετὰ συνέσεως καὶ τὸ ἐπιτελεῖν εὐτόλμως.

— Τρία πλεονεκτήματα ἔχει ἡ τάξις: Ἀνακουφίζει τὴν μνήμην, οἰκονομεῖ τὸν καιρὸν, διατηρεῖ τὰ πράγματα.

— Τρία ἄτοπα ἔχει ἡ ἀταξία: τὴν ἀνίαν, τὴν ἀνυπομονησίαν καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρόνου.

— Τρία πράγματα ἢ ταχέως ἢ βραδέως φέρουσι τὸν ὄλεθρον τοῦ ἀνθρώπου: ἡ σύζυγός του, ὅταν δώσῃ τὴν καρδίαν της εἰς ἄλλον· ὁ ὄφις, ὁ ἐμφωλεύων εἰς τὸν ἴδιόν του οἶκον, καὶ ὁ ἀσυλλόγιστος φίλος.

ΤΕΣΣΑΡΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ. — Τέσσαρα πράγματα εἰσὶ πρὸ πάντων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε πρέπον νὰ θαρρύνεταί τις: ἡ φιλία τῶν μεγάλων ἀνθρώπων, ὁ θερμὸς καιρὸς τοῦ χειμῶνος, αἱ γλυκεῖαι συνομιλίαι καὶ οἱ ὅρκοι τῶν γυναικῶν, καὶ ὁ γέλως ἢ ἡ χαρὰ τῶν ἐχθρῶν.

— Ἀπὸ τέσσαρα πράγματα πρέπει νὰ φυλάττεταί τις: ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸν, ἀφοῦ τὸν ἀπατήσῃ· ἀπὸ τὸν πρελλὸν, ἀφοῦ τὸν περιπαίξῃ· ἀπὸ τὸν φρόνιμον, ἀφοῦ τὸν βλάψῃ, καὶ ἀπὸ τὸν κακὸν, ἀφοῦ συνάψῃ μετ' αὐτοῦ φιλίαν.

— Εἰς τέσσαρας τάξεις δυνάμεθα νὰ διαιρέσωμεν τοὺς ἀνθρώπους: οἱ πρῶτοι χρῄζουσι παντὸς πράγματος εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα ἀφθονοῦσιν ὅλων τῶν πραγμάτων. οἱ δεύτεροι κέκτηνται ἅπαντα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ εἰς τὸν ἄλλον χρῄζουσιν ἀπὸ ὅλα· οἱ τρίτοι οὐδενὸς χρῄζουσι, καὶ εἰσὶν εὐτυχεῖς καὶ εἰς τοῦτον καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ οἱ τέταρτοι δὲν ἔχουν τίποτε οὔτε εἰς τοῦτον οὔτε εἰς τὸν ἄλλον κόσμον.

— Μὴ συνέρχεσαι εἰς γάμον μὲ τεσσάρων εἰδῶν γυναῖκας: ἤτοι μὲ γυναῖκα, ἔχουσαν τέκνα ἀπὸ ἄλλον ἄνδρα· γυναῖκα, οὖσαν πλουσιωτέραν σου· γυναῖκα, λυπουμένην διὰ τὸν πρῶτον αὐτῆς ἄνδρα, καὶ τέλος γυναῖκα, ὡραίαν μὲν ἀλλ' ἀπὸ γένος ποταπόν.

ΠΕΝΤΕ ΠΡΑΓΜΑΤΑ. — Πέντε πράγματα εἰσὶ τὰ πλέον ἀνωφελῆ εἰς τὸν κόσμον: λαμπὰς ἀναμμένη ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ· τὸ ὡραῖον πρόσωπον ἐνώπιον τοῦ τυφλοῦ· ἡ περισσὴ βροχὴ ἐν ἐρήμῳ· ἡ πλουσιοπάροχος τράπεζα ἐνώπιον χορτασμένων ἀνθρώπων, καὶ ἡ ἐπιστημονικῶς ἀναπτυσσομένη ἀλήθεια εἰς τὸν ἀμαθῆ.

— Πέντε πράγματα εἰσὶν ἀνωφελῆ, ὅταν δὲν εὑρίσκονται συνδυασμένα μὲ ἄλλα πέντε: ὁ λόγος χωρὶς ἀποτέλεσμα, τὰ πλούτη χωρὶς οἰκονομίαν, ἡ ἐπιστήμη χωρὶς καλὰ ἤθη, ἡ ἐλεημοσύνη χωρὶς καλὸν σκοπὸν, καὶ ἡ ζωὴ χωρὶς ὑγείαν.

— Ἐπὶ ματαίῳ ἐλπίζομεν πέντε πράγματα ἀπὸ πέντε διαφορετικοὺς ἀνθρώπους: χάριτας ἀπὸ πτωχὸν, ὑπηρεσίαν ἀπὸ ἀμελῆ, βοήθειαν ἀπὸ ἐχθρὸν, συμβουλὴν ἀπὸ φθονερὸν, καὶ ἀληθινὴν ἀγάπην ἀπὸ γυναῖκα.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΟΦΩΝ ΑΝΔΡΩΝ. — Ἐκαυχᾶτό τις ἐνώπιον Ἀριστίππου τοῦ Κυρηναίου ὅτι ἀνέγνωσε πάμπολλα· ἐκεῖνος δὲ τὸν ἀπεκρίθη: « Δὲν εἶνε ὑγιέστεροι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τρώγουν πολλὰ, ἀλλ' ἐκεῖνοι, οἵτινες χωνεύουν εὐκολώτερα. »

Ἠρώτησέ τις ποτὲ φιλόσοφον, διατί οἱ ἄνθρωποι δίδουσιν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς χωλοὺς καὶ ἀναπήρους μᾶλλον παρὰ εἰς τοὺς φιλοσόφους. « Διότι, ἀπεκρίθη οὗτος, οἱ ἄνθρωποι φοβοῦνται μᾶλλον μήπως γίνουν χωλοὶ καὶ ἀνάπηροι ἢ φιλόσοφοι. »

Αἱ γυναῖκες, λέγει ὁ περιφανὴς Συγγραφεὺς τῶν Ἀθλίων, παίζουσι μὲ τὸ κάλλος των, καθὼς τὰ παιδία ὅταν κρατῶσι μαχαίριον· πληγώνονται.

Πρίολος ὁ ἱστορικὸς ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι κέκτηνται τρία πράγματα, ψυχὴν, σῶμα καὶ περιουσίαν. Τούτων, ἡ μὲν ψυχὴ εἶνε ἔρμαιον τῶν θεολόγων, τὸ σῶμα τῶν ἰατρῶν καὶ ἡ περιουσία τῶν δικηγόρων.

Ἄσωτός τις παρεπονεῖτο εἰς τὸν Σωκράτην ὅτι δὲν εἶχε χρήματα. — « Δανείσθητι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου, τῷ εἶπεν ὁ σοφὸς, περιορίζων τὰς δαπάνας σου. »

ΚΟΡΑΞ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Κόραξ εἰς ἄκραν ὑψηλὴν
κλάδου ἐκάθητο ἐλαίας,
μέλαιναν εἶχε τὴν στολὴν
καὶ εἰς τὸ ῥάμφος εἶχε κρέας.

Εἰς τὰ χαμόκλαδα κοντὰ
Ἀλώπηξ ἵστατο δολία,
αὐτῆς τοὺς ῥώθωνας κεντᾷ
τοῦ κρέατος ἡ εὐωδία!

Τρέχει, προφθάνει· περιττὸς
ὁ κόπος, μάτην ἡ σπουδή της!
τί ὕψος! κ' εἶνε πτερωτὸς
ὁ εὐτυχὴς ἰδιοκτήτης.

Κατ' ἄλλον τρόπον μελετᾷ
εἰς τὰ νερά της νὰ τὸν φέρῃ,
βλέπει ἐπάνω, χαιρετᾷ
καὶ ταῦτα εὐγενῶς προφέρει:

— " Καλῶς μᾶς ὥρισες ἐδῶ
" ἀέρα, φίλτατε, νὰ πάρῃς·
" τρελλαίνομαι ὅταν σ' ἰδῶ·
" πόση κομψότης! πόση χάρις!

" Τίς ἔχει τόσην καλλονὴν,
" τίς πτέρυγας ποικιλωτέρας;
" τί κρίμ'! ἂν εἶχες καὶ φωνὴν,
" θὰ ἤσουν τῶν πτηνῶν τὸ τέρας. ,,

— " Φωνὴν δὲν ἔχω! νὰ χαθῇς!
" ἐντός του εἶπε· θὰ σὲ δείξω!
" περίμεινε νὰ τρελλαθῇς,
" ἀφοῦ τὸ στόμα μου ἀνοίξω. ,,

Καὶ πλατὺς φάρυγξ ἀνοιγεὶς
δύο τραχέα κρᾶ ἐβγάζει,
καὶ πάφ! τὸ κρέας κατὰ γῆς,
καὶ χάπ! ἡ ποινηρὰ τ' ἁρπάζει.

Ἀκόμη τρέχ' εἰς τὸ βουνὸν,
καὶ ἀφοῦ ἔκρυψε τὸ κρέας,
γελῶσα λέγ' εἰς τὸ πτηνὸν
τὰς λέξεις ταύτας τελευταίας:

" Μάθε, ὦ φίλτατον πουλὶ,
" μάθε, ὦ ἄνθος τῶν κοράκων,
" πῶς τῶν εὐπίστων ἡ φυλὴ
" τρέφει τὸ γένος τῶν κολάκων. ,,

Ἀλοιφὴ πρὸς διατήρησιν καὶ ἴασιν τῆς πτώσεως τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς.

Θέρμανον ἐντὸς τοῦ διηθμηστηρίου 120 γράμα καθαρισμένου μυελοῦ βοὸς, 50 γράμα ἀμυγδαλοελαίου ἐκ γλυκῶν ἀμυγδάλων, 60 γράμα ἀρωματικοῦ βαλσάμου (baume nerval). Ὅταν τὰ διάφορα ταῦτα εἴδη ἀναλυθῶσι καλῶς, στράγγισέ τα διὰ μέσου λεπτοῦ πανίου εἰς ἀγγεῖον ἐκ πορσελάνης· εἶτα ἔνωσον 60 γράμα μαύρου βαλσάμου τῆς Περουβίας (baume noir du Pérou), καὶ ἓν διάλυμα 80 ἑκατοστογράμων οἰνοπνευματώδους ἐκχυλίσματος κανθαρίδων (extrait alcoolique des cantharides) εἰς 4 γράμα οἰνοπνεύματος (alcool). Οὕτω δὲ παρασκευασθεῖσαν τὴν ζύμην ταύτην θὲς εἰς ἀγγεῖον· ἑκάστην ἑσπέραν ὁ πάσχων θέλει ἀλείφει ὅλα τὰ μέρη τῆς κεφαλῆς, τὰ ὁποῖα ἔχουν τρίχας ἀραιωμένας.

Λιθόκολλα πρὸς διόρθωσιν τῶν φαρφουρίων καὶ τῆς πορσελάνης.

Διάλυσον μελισσοκήριον καὶ ῥητίνην, προσθέτων εἰς αὐτὰ καὶ τρίμματα ἢ μᾶλλον λεπτοτάτην κόνιν μαρμάρου. Τὴν λιθόκολλαν ταύτην μεταχειριζόμεθα, θέτοντες αὐτὴν χλιαρὰν μεταξὺ τῶν συντριβέντων τεμαχίων, τὰ ὁποῖα θέλομεν νὰ ἑνώσωμεν, καὶ κρατοῦντες αὐτὰ καλῶς συνεσφιγμένα ἕως οὗ ξηρανθῶσι.

Θεραπεία τῶν ἀσθματικῶν.

Οὐδὲν πάθος παρουσιάζει περιεργότερον φαινόμενον εἰς τὴν παθολογικὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ὅσον τὸ ἄσθμα. Τὸ δεινὸν τοῦτο καὶ ἰδιότροπον νόσημα τῶν πνευμόνων ἐπέρχεται εἰς πᾶσαν ἡλικίαν, ἰδίως δὲ προσβάλλει τοὺς ἐφήβους καὶ μᾶλλον τοὺς ἄνδρας, τὰ δὲ αἴτια αὐτοῦ εἰσὶν ἄγνωστα. Διαρκεῖ ἐπ' ἀόριστον χρόνον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καθ' ὅλον τὸν βίον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποχαιρετᾷ παραδόξως τὸν πάσχοντα διὰ παντός. Ἐφ' ὅσον τὸ ἄσθμα δὲν συνυπάρχει μετ' ἄλλης τινὸς ὀργανικῆς παθήσεως, οἱ ἀσθματικοὶ

δύνανται νὰ φθάσωσιν εἰς βαθὺ γῆρας, καταγινόμενοι, ὅπως καὶ πᾶς ἄλλος, εἰς τὰ ἔργα των.

Ἀὴρ ἐλεύθερος, θέσις εὐκολύνουσα τὰς διαφόρους κινήσεις τῆς ἀναπνοῆς, ἀφαίρεσις ὅλων τῶν ἐνδυμάτων καὶ ἄκρα σιωπὴ, συνιστῶσι τὰ πρώτιστα βοηθήματα κατὰ τὰ πρόδρομα σημεῖα τοῦ ἄσθματος. Ἡ ἐπήρεια τοῦ φωτὸς φέρει μεγάλην ἀνακούφισιν εἰς τοὺς ἀσθματικούς· διὸ συμβουλεύομεν ὅπως διατηρῶσιν ἐν τῷ θαλάμῳ αὐτῶν καθόν τι σῶμα, ἀποφεύγωσι πᾶσαν προσβολὴν τοῦ ψύχους καὶ θερμαίνωσι τὴν κλίνην· τὸ τελευταῖον μάλιστα τοῦτο μέσον προλαμβάνει συχνάκις πάντα ἀσθματικὸν παροξυσμὸν, ὁσάκις γίνεται κατὰ τὰ πρόδρομα σημεῖα.

Κατὰ τὸν παροξυσμὸν δέον νὰ γίνωνται ἐντρίψεις πρὸς ἀντιπερισπασμὸν κατὰ τὰ κάτω ἄκρα· δέον ν' ἀποφεύγωμεν τὰς ἀφαιμάξεις, ἐὰν μὴ ἀναγκαζώμεθα ὑπὸ συμπλοκῆς τινὸς ἄλλου νοσήματος, ἀπαιτοῦντος ταύτας. Δίδεται τοῖς πάσχουσιν ὕδωρ καθαρὸν ψυχρὸν ἢ καὶ θερμὸν, μετ' ὀλίγου νίτρου ἢ ἀμμωνιακοῦ ἅλατος, ὅπερ πίνουσι κατὰ κόρον τὴν ἑσπέραν πρὶν κατακλινθῶσιν· ὅπως εὐκολύνωμεν δὲ τὴν ἀπόχρεμψιν, προσφέρομεν τοῖς πάσχουσι ποσόν τι ἰπεκακουάνης. Ἐπαινοῦνται πολὺ τὰ φύλλα τοῦ στραμονίου, καπνιζόμενα ἐν εἴδει σιγάρου· τὴν αὐτὴν φήμην χαίρουν καὶ αἱ εἰσπνοαὶ τῶν φύλλων τῆς εὐθαλείας (Belladona) καπνιζομένων, κατ' ἐξοχὴν ὅμως τὸ ὄπιον φέρει ἐξαίρετα ἀποτελέσματα.

Ἵνα προλαμβάνωσι τοὺς ἀσθματικοὺς παροξυσμοὺς, δέον οἱ ἀσθενεῖς ν' ἀποφεύγωσι τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἀλλαγὰς, νὰ περικαλύπτωσι τὸν θώρακα μετὰ φλανέλλας· τὸ ἑσπέρας ἃς λαμβάνωσιν ὀλιγίστην τροφὴν, ἢ κάλλιον ἃς τρώγωσιν ἅπαξ τῆς ἡμέρας, ἀποφεύγοντες τὸ κρέας, τὰς δυσπέπτους τροφὰς καὶ τὰς οἰνοπνευματώδεις οὐσίας. Κυρίως ὅμως ἡ δίαιτα ῥυθμίζεται ἀναλόγως τῆς ἐπιδεκτικότητος τῶν πασχόντων· καθόσον, ὅ,τι ὠφελεῖ τὸν μὲν δύναται νὰ βλάπτῃ τὸν δέ.

Δοκιμὴ τῶν δηλητηριωδῶν μυκήτων.

Δυνάμεθα νὰ βεβαιωθῶμεν περὶ τῆς ἀβλαβείας τῶν διὰ φαγητὸν προωρισμένων μυκήτων (μανιταρίων), βράζοντες αὐτοὺς πρῶτον μετὰ λευκῶν κρομμύων· ἂν τὰ κρόμμυα ἀποκτήσωσι πρασινωπήν τινα βαφὴν, οἱ μύκητες εἰσὶ δηλητηριώδεις.

Βοηθήματα εἰς τοὺς προσβληθέντας ὑπὸ ἀποπληξίας.

Τὸ δεινὸν καὶ αἰφνίδιον πάθος τῆς ἀποπληξίας, τὸ πλῆσσον πολλάκις τὸν ἄνθρωπον ὡς κεραυνὸς καὶ ἀφαιροῦν ἀπὸ αὐτὸν μᾶλλον ἢ ἧττον ἐντελῶς ἢ διαρκῶς τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν κίνησιν, ἀπεδείχθη ὡς προερχόμενον ἐξ αἰφνιδίου ἐκχύσεως αἵματος εἰς τὰς κοιλότητας ἢ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν οὐσίαν τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ ὅτι παρόμοιαι ἐκχύσεις δύνανται νὰ γίνωσι καὶ εἰς ἄλλα ὄργανα, οἷον τοὺς πνεύμονας, τὴν καρδίαν, τὸν ῥαχίτην μυελὸν, κτλ.

Τὸ πρώτιστον μέσον, τὸ ὁποῖον κατὰ τῆς ἀποπληξίας ἔχομεν, εἶνε τὸ νὰ ἐλαφρώσωμεν τὰ ὑπερπεπληρωμένα ἀγγεῖα, ὅπως διευκολύνωμεν τὴν κυκλοφορίαν καὶ ἐλαττώσωμεν τὴν ὑπὸ τοῦ αἵματος ἐπίθλιψιν τοῦ ἐγκεφάλου. Ὅθεν, ἐκτὸς σπανίων τινῶν ἐξαιρέσεων, καταφεύγομεν πάντοτε εἰς γενναίαν καὶ ἀνάλογον ταῖς περιστάσεσιν ἀφαίμαξιν, γενικὴν ἢ τοπικὴν, ἀλλὰ κυρίως τὴν πρώτην· μετὰ τὴν ἀφαίμαξιν, μεταχειριζόμεθα τὰ ἐπὶ τοῦ δέρματος ἀντισπαστικὰ, (οἷον ἐκβόρια, συναπισμοὺς, ξηρὰς σικύας) ἢ τὰ καθαρτικά. Τὰ μέσα ταῦτα πρέπει νὰ ὑποβοηθῶνται διὰ διαίτης κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον αὐστηρᾶς, διὰ καταλλήλου θέσεως τοῦ πάσχοντος ἐπὶ τῆς κλίνης (ἤτοι ἀνυψωμένης τῆς κεφαλῆς), διὰ δροσερᾶς θερμοκρασίας καὶ πλήρους ἀναπαύσεως τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Ἡ ὑπό τινων χρῆσις τῶν ἐμετικῶν κατὰ τὰς ἀποπληξίας ὄχι μόνον ἀμφίβολος εἶνε ὡς πρὸς τὴν ὠφέλειαν, ἀλλὰ καὶ τὸν κίνδυνον ἐπαυξάνει ἕνεκα τοῦ πρὸς τὸν ἔμετον ἀγῶνος. Ἐπίσης φευκτέα εἶνε καὶ ἡ χρῆσις τῶν ἐρεθιστικῶν κατὰ τῆς ἐκ τῆς ἀποπληξίας παραλυσίας· διότι καὶ ταῦτα πολλάκις συμβαίνει νὰ προκαλέσωσι νέαν προσβολήν.

Συμβουλεύομεν ἐπίσης ὡς ἀνυσιμώτατον προφυλακτικὸν ἀπὸ τοῦ δεινοῦ τούτου πάθους τὴν τακτικὴν δίαιταν, ἤτοι τὴν λιτότητα περὶ τὰ φαγητὰ, τὴν ὀλιγοσιτίαν καὶ ὀλιγοποσίαν, τὴν μετρίαν ἄσκησιν τοῦ σώματος, τὴν ἀποφυγὴν ἢ κατὰ τὸ δυνατὸν μετρίασιν τῶν ψυχικῶν συγκινήσεων καὶ τῶν ἐπιβαρυνόντων τὸ πνεῦμα διαλογισμῶν, τὴν διευκόλυνσιν πασῶν τῶν φυσικῶν ἐκκρίσεων, καὶ ἐν γένει τὴν προφύλαξιν ἀπὸ παντὸς, ὅ,τι δύναται νὰ προκαλέσῃ τὸ πάθος. Τὰς προφυλάξεις ταύτας προτρεπόμεθα πάντας τοὺς ἀγαπῶντας τὴν ζωήν των πληθωρικοὺς νὰ ἔχωσι πάντοτε ὡς κανόνα ἀπαρέγκλιτον τοῦ βίου των, καὶ προσέτι νὰ μὴ παραβλέπωσι καὶ καταφρονῶσι ποτὲ μηδὲ τοῦ μικροτέρου τῶν προδρόμων σημείων τῆς ἀποπληξίας, ἀλλ' ὁσάκις αἰσθανθῶσί τι τούτων, ν' ἀπαλλάσσωνται μέρους ἀναλόγου τοῦ ὑπερπληροῦντος τὰ ἀγγεῖα τῶν αἵματος, καὶ νὰ ἐπιτείνωσιν ἔτι μᾶλλον τὴν προφυλακτικὴν αὐτῶν δίαιταν.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ὅρα φυλλάδ. 20.)

Γ'.

ΜΟΣΧΟΣ.

Ὁ ψευδοβοσκὸς, ὁ Δρόσος, εἰς τὸν ποταμὸν ἐπνίγη,
Ἀρετή! . . .

ΑΡΕΤΗ.

Ἄ Δρόσε, Δρόσε! ἡ ψυχή μου θὲ νὰ φύγῃ! . . .
Τρέμω! . . πίπτω! . . θὰ γεννήσω! . . μὲ θερίζουσιν οἱ πόνοι! . .

ΜΟΣΧΟΣ.

Ἀρετὴ, μὴ πίπτῃς... στάσου! Ἄ! τὸ αἷμά μου παγόνει!..
Γεννᾷ! . . . — Ἀρετὴ, ὁ Δρόσος ζῇ, ζῇ. . . .

ΑΡΕΤΗ.

Τὰ ἐντόσθιά μου!

ΜΟΣΧΟΣ.

Ὤοι μοι! ὑπάγει πλέον ἡ ἐλπίς μου, ἡ χαρά μου! . . .
Ἀπεβάλθη! νεκρὸν τέκνον ἔκαμεν! Ἄχ, κινδυνεύει! . . .
Ἀρετὴ, ὁ Δρόσος εἶνε καλά· τώρα θὰ ἀναίβῃ!
Σὲ ἠπάτησα· τὸ εἶπα ἀπ' ὀργὴν, ἀπὸ ζηλείαν. . . .
ζῆσε, μὴ μοῦ ἀποθάνῃς, φῶς μου! . . . Ὤ! τὴν Παναγίαν
θὰ θερμοπαρακαλέσω. — Παναγία, λύτρωσέ την!
Παναγία, κάμε θαῦμα! Παναγία, σήκωσέ την!
Εἶνε μήτηρ· ἔχει τέκνον ὀρφανὸν, τί θὲ νὰ γίνῃ;
Εἶνε σύζυγος· μονάχον, ν' ἀποθάνῃ, μὲ ἀφίνει!
Εἶνε βοσκοπούλα τέλος· τίς θὰ βόσκῃ τὰ ἀρνία,
τίς καλήτερον θὰ παίζῃ τὴν φλογέραν, Παναγία;

ΑΡΕΤΗ.

Δὲν ἐπνίγη;

ΜΟΣΧΟΣ.

Ὄχι, ὄχι! ζῇ. . . .

ΑΡΕΤΗ.

Ἐγ' ὅμως θ' ἀποθάνω!

ΜΟΣΧΟΣ.

Μὴ τὸ λέγῃς! Ὤ! τὸν νοῦν μου νὰ τ' ἀκούσω μόνον χάνω!
Ἀρετή μου, κύτταξέ με, ὄχι ὅμως ὡς φονέα. . . .
εἶπα ψεῦμα, ἀλλὰ ἤμουν κ' ἐγὼ σύζυγος, ὦ νέα!
Κ' ἕνας σύζυγος κρυμμένος τὴν γυναῖκά του ν' ἀκούσῃ
ὅτι ἀγαπᾷ ἕν' ἄλλον, εἰς τὸ αἷμα θὰ τὴν λούσῃ·
κ' ἐγὼ, ἐπειδὴ σ' ἠγάπων καὶ σὲ ἀγαπῶ ἀκόμα,
ἀνοιξα τὸ βοσκικόν μου, τὸ ἀνόητόν μου στόμα,
καὶ σὲ εἶπα ἕνα ψεῦμα. Ἄχ! θανατηφόρον εἶνε!
ἥμαρτον! συγχώρησόν με! μὴ μοῦ φύγῃς! μεῖνε, μεῖνε!

ΑΡΕΤΗ.

Μόσχε, τὸ παιδὶ ζῇ; . . .

ΜΟΣΧΟΣ.

Ὄχι! εἶνε κόρη. . . νεκρὰ, κρύα!...

ΑΡΕΤΗ.

Ἐξ αἰτίας μου ἐχάθη!

ΜΟΣΧΟΣ.

Ὦ χρυσῆ μου Παναγία,
τρεῖς λαμπάδας θὰ σ' ἀνάψω ἂν τὴν Ἀρετήν μου σώσῃς!

ΑΡΕΤΗ.

Μόσχε. . . . τὴν συγχώρησίν σου εἰς τὴν Ἀρετὴν νὰ δώσῃς.
σ' ἔπταισεν ἡ κακομοίρα δίχως δίχως νὰ τὸ θέλῃ.
Ζωὴν ἔζη εἰς τὰ δάση γλυκυτάτην ὡς τὸ μέλι·
διατί νὰ τὴν ὑπάγῃς εἰς τῶν Ἀθηνῶν τὴν χώραν;
Ἄκακος ὡσὰν ἀρνίον εἶδ', — ἀνάθεμα τὴν ὥραν! —
εἶδα ἕνα λαμπρὸν νέον, πλούσιον, καὶ ἐθαμβώθην·
εἰς τὰ πλούτη του καὶ ὄχι εἰς τὰ κάλλη του ἐτρώθην.
Τώρα τὸ καταλαμβάνω. . . . τὸ λοιπὸν δὲν πταίω τόσον,
ὅσον φαίνεται, ὦ Μόσχε, ἂν ἠγάπησα τὸν Δρόσον.

Φίλησέ μου τὸν υἱόν μας Λάμπρον! . . . Ἄ! ἐνῷ ποιμαίνει
τὸ ἀθῶον, ἡ μητέρα ἡ καλή του ἀποθαίνει!
Φίλησέ μου τὰ ἀρνία! . . . θέλω, ὅταν ἀποθάνω,
νὰ κυλήσῃς τὴν ποτίστραν εἰς τὸ χῶμά μου ἐπάνω,
καὶ νὰ ἔρχωνται νὰ πίνουν ἀπὸ μέσα τὸ νερό των. . . .
Φίλησέ με καὶ σύ! . . . λάβε! . . . Σὲ ἠγάπησα τὸν πρῶτον
καὶ τὸν ὕστερον, ὦ Μόσχε, ὦ βοσκὲ χαριτωμένε,
ποῦ μοῦ συγχωρεῖς τὸ πταῖσμα καὶ μὲ κλαίεις, χηρευμένε!

Παῦσε! . . . Ἄκουσε, σ' ἀφίνω ταύτην τὴν παραγγελίαν·
ὅταν αἱ βοσκίδες ἔλθουν τὴν αὐριανὴν πρωΐαν
διὰ νὰ μὲ συνοδεύσουν μὲ κλαυθμοὺς καὶ μυρολόγια
εἰς τὸ μνῆμα, τότ' εἰπέ τας, Μόσχε μου, αὐτὰ τὰ λόγια:
" Βοσκοποῦλαι εὐμορφαί μου, ἀποφεύγετε τὴν πόλιν
" ὡς τὸ πρόβατον τὸν λύκον, ὡς τὴν φοβερὰν πανώλην!
" ἐκ' οἱ νέοι καὶ τὰ πλούτη εἶν' ἀπόκρυφοι παγίδες
" ὅπου πίπτουν κι' ἀποθαίνουν αἱ τρισάθλιοι βοσκίδες!
" Λάβετε παράδειγμά σας Ἀρετὴν τὴν ποιμενίδα,
" ἥτις διὰ νὰ ὑπάγῃ ἔπεσεν εἰς τὴν παγίδα! ,,

Ξ. Ῥ.

Ο ΕΝΑΣΤΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ.

(Πρωτότυπον).

Γ'.

Ἀτμοσφαῖρα τῶν πλανητῶν.

« Ἐθέμην δ' αὐτοῖς νέφος ἀμφίασιν. »
ΙΩΒ. ΑΗ'. 9.

ΠΑΝΤΕΣ οἱ πλανῆται ἔχουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀτμοσφαῖραν, καίτοι εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν μικροσκοπικῶν τὰ τηλεσκόπια ἀδυνατοῦν νὰ παρατηρήσωσι τοιοῦτόν τι· φυσικῶς ὅμως ἕπεται ὅτι πρέπει νὰ περιβάλλωνται ὑπὸ τοῦ πέπλου τούτου. Διότι, ἂν ὑποτεθῇ πλανήτης τις μὴ ἔχων ἀτμοσφαῖραν, ἔπρεπε μεταξὺ τῶν περιεχομένων ἐν αὐτῷ ἁπλῶν ἢ συνθέτων σωμάτων οὐδὲν νὰ ὑπάρχῃ ῥευστὸν ἢ ἀτμῶδες, διότι ἐν μόνον ἂν ὑπῆρχε, θὰ ἤρχετο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλανήτου, καὶ θὰ ἐσχημάτιζεν ἐκεῖ ἀτμοσφαιρικὸν περικάλυμμα· ἔπρεπε προσέτι νὰ μὴν ὑπάρχῃ εἰς τὸν πλανήτην ἐκεῖνον οὔτε πῦρ, οὔτε θερμογόνον, διότι ὡς ἡ φλὸξ ἐμφαίνει τὴν ὕπαρξιν τοῦ ὑδρογόνου, ὡς ἡ ἔμπρησις τὴν τοῦ ὀξυ-

γόνου, οὕτω τοῦ θερμογόνου τὸ ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα εἶνε νὰ φέρῃ τὰ σκληρότερα σώματα εἰς ἀτμώδη κατάστασιν.

Καὶ ἐνταῦθα κρίνομεν εὔλογον ὅπως ἐκτανθῶμεν ὀλίγον ἐπὶ τῆς περιγραφῆς τῆς ἀτμοσφαίρας, καὶ τῆς ἀπαραιτήτου αὐτῆς ἀναγκαιότητος εἰς πάντα πλανήτην.

Γνωστὸν ὅτι ἡ ἡμετέρα Γῆ περικαλύπτεται ὑπὸ ἀθροίσματος πολλῶν ρευστῶν ἢ ἀεριόμορφων σωμάτων, τὰ ὁποῖα ὁμοῦ ὀνομάζομεν ἀ τ μ ο σ φ α ῖ ρ α ν, ἧς τὸ ὕψος λογίζεται 18 — 20 λευγῶν (50,000 ὀργυιῶν), τὸ δὲ βάρος εἶνε ἀνάλογον τῆς πρὸς τὴν Γῆν προσεγγίσεώς της. Πλὴν πῶς ἐσχηματίσθη ἡ ἀτμοσφαῖρα αὕτη; Τὸ ὕδωρ ὡς γνωστὸν τρέχει πρὸς τὸ χαμηλότατον ἐπίπεδον· ἀλλ' ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἤθελε καταντήσει ἐπαισθητὴ ἡ ἔλλειψίς του εἰς τὰ κατοικοῦντα τὰ ὑψηλότερα ἀναλογικῶς μέρη ζῶα καὶ φυτά, ἅτινα ἔχουσιν ἀνάγκην ἀδιακόπου ὑγρασίας, ἡ θεία Πρόνοια ἐπενόησε μέσα, δι' ὧν τὸ εἰς τὸν ὠκεανὸν πάντοτε τρέχον ὕδωρ τοῦ πλανήτου μας νὰ ἐξαντλῆται πάλιν, ἀποῤῥοφώμενον εἰς τὰ ἄνω διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ Ἡλίου καὶ μεταβαλλόμενον διὰ τῆς θερμότητος αὐτοῦ εἰς ἀτμόν· μεταγγιζόμενον δὲ, οὕτως εἰπεῖν, εἰς νέφη, νὰ πίπτῃ πάλιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς γλυκὺ διὰ τῆς βροχῆς, νὰ εἰσέρχεται εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς Γῆς, νὰ ἀναφαίνεται εἰς τὰς πηγάς της, νὰ συνάγεται εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ ἀπ' αὐτῶν νὰ φέρεται εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν γενικὴν τῶν ὑδάτων δεξαμενήν. Ὥστε ἡ ἀτμοσφαῖρα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κοινὸν δοχεῖον τῶν ἀτμῶν καὶ ἀναθυμιάσεων καὶ πάντων τῶν πτητικῶν σωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν Γῆν καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς.

Εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν παρὰ τὸν ξηρὸν ἀέρα ὑπάρχει καὶ ποσότης ἀτμοῦ ἀοράτου, διότι καὶ εἰς τὸν ξηρότατον ἀκόμη καιρὸν δύναταί τις, ψυχραίνων σῶμά τι παρὰ πολὺ, νὰ ἴδῃ δρόσον καθίζουσαν ἐπ' αὐτοῦ, ἥτις φυσικὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν σύμπηξιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Ὁ ἀτμὸς οὗτος ἰδίως ἀναβαίνει ἀδιακόπως ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ τὴν τῆς Γῆς καὶ σχηματίζει νέφη, συγκιρνῶντα τὴν ὑπερβολικὴν θερμότητα καὶ τὸ φῶς τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Οὕτω παντᾳοῦ παρευρίσκεται ἐργασία ἑτοίμη νὰ ἀναπληρώσῃ τὰς ἀδιαλείπτους χρείας φυτῶν καὶ ζώων, ἡ δὲ περιξ ἡμῶν ἀόρατος ἀτμοσφαῖρα χρησημεύει ὡς θαυμασία μηχανὴ, δι' ἧς κατορθοῦται τὸ μέγα τοῦτο τῆς φύσεως ἔργον.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα, καθὸ οὐσιῶδες μέρος τῆς Γῆς, ἀκολουθεῖ αὐτὴν καθ' ὅλας τὰς κινήσεις της, συμπεριστρεφομένη μετ' αὐτῆς ἐν τῷ διαστήματι καὶ περιβάλλουσα αὐτὴν δίκην πέπλου ῥοώδους. Συγκειμένη δὲ ἐξ ἀερίων βαρέων εἶνε ἀναγκαίως καὶ αὐτὴ βαρεῖα, τὸ δὲ βάρος της (ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ χαμηλοτέρου μέρους τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς) ἀπεδείχθη διὰ τοῦ βαρομέτρου ἴσον μὲ στήλην ὑδραργύρου, βάσιν μὲν ἔχουσαν ἴσην ὕψος δὲ 28 δακτύλων, ἢ μὲ στήλην ὕδατος 32 ποδῶν. Καθὸ λοιπὸν σῶμα βαρὺ ἡ ἀτμοσφαῖρα πιέζει πάντα τὰ σώματα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ δὲ πίεσίς της ἀναγκαίως εἶνε τοσούτῳ μεγαλητέρα, ὅσῳ μεγαλητέρα εἶνε ἡ διάμετρος τοῦ πιεζομένου πράγματος. Οὕτως ὑπολογίζεται ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ σώματος ἡμῶν, ἔχοντος ἐπιφάνειαν λ. χ. 15 ποδῶν, πίεσις τοῦ ἀέρος εἶνε ἡ αὐτὴ ὡς ἐὰν ἐβαστάζομεν ἐφ' ἡμῶν σῶμα 33,352 λιτρῶν. Τὸ ὑπέρογκον ὅμως τοῦτο βάρος μᾶς εἶνε παντάπασιν ἀνεπαίσθητον, καθότι ἡ πίεσις τοῦ ὕδατος ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῷ βυθιζομένου σώματος.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἕπεται ὅτι ὅσον ἀναβαίνομεν ὑψηλότερα, τόσον ἡ πίεσις τῆς ἀτμοσφαίρας ἐλαττοῦται, ὡς βραχυνομένης τῆς πιεζούσης στήλης τοῦ ἀέρος· τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται πραγματικῶς καὶ διὰ τοῦ βαρομέτρου, τοῦ ὁποίου ὁ ὑδράργυρος καταβαίνει καθόσον φέρομεν αὐτὸ εἰς ὑψηλοτέρας χώρας τῆς ἀτμοσφαίρας. Ἐντεῦθεν γίνεται δῆλον ὅτι τὸ ὕψος τῆς ἀτμοσφαίρας ἔχει τὰ ὅριά του· εἶνε ὅμως ἀδύνατον νὰ προσδιορισθῶσι ταῦτα, διότι ἡ πυκνότης τοῦ ἀέρος δὲν εἶνε παντᾳοῦ ἴση· βέβαιον εἶνε ὅμως ὅτι τὸ ὕψος τῆς ἀτμοσφαίρας εἶνε πολὺ μεγάλον, διότι καὶ εἰς ὕψος 50 γεωγραφικῶν μιλίων παρετηρήθησαν ἀκόμη διάττοντες ἀστέρες, φαινόμενον, τὸ ὁποῖον ἄνευ ἀέρος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Αἱ συγγένειαι τῶν διαφόρων σωμάτων, ἅτινα συσσωρεύονται ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἡ συχνὴ τοῦ πυρὸς δέσμευσις καὶ ἀπελευθέρωσις καὶ ἡ ἀφθόνως ἐπικεχυμένη ἠλεκτρικὴ ὕλη προξενοῦσιν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν θαυμάσια φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται μ ε τ έ ω ρ α. Δυνάμεθα δὲ νὰ διαιρέσωμεν ταῦτα εἰς ὑδατώδη, ὁποῖα εἰσὶν ἡ δρόσος, ἡ πάχνη, ἡ ὁμίχλη, τὰ νέφη, ἡ βροχή, ἡ χιών, ἡ χάλαζα· εἰς πυροειδῆ, ὁποῖα εἰσὶν ἡ ἀστραπή, ἡ βροντὴ καὶ ὁ κεραυνός· εἰς φωτοειδῆ, ὁποῖα εἶνε ἡ ἶρις, τὸ βόρειον σέλας, κτλ· καὶ εἰς ἀερώδη, ὁποῖα εἰσὶν οἱ ἄνεμοι. Ἐκ πάντων δὲ τούτων τὸ ἀπολύτως ἀναγκαιοῦν ἡμῖν πρώτιστον καὶ κυριώτατον πρᾶγμα εἶνε ὁ ἀήρ.

(Ἕπεται συνέχεια τοῦ κεφαλαίου τούτου.)

Ῥ.